

SUN

Δ 2

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

ΚΑΙ
ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΑΥΤΗΣ

Σ. Γ. Τ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1874.

662

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Δα

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

ΚΑΙ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΑΥΤΗΣ

ΥΠΟ

Σ. Γ. Τ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

1874.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΤΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗ ΠΟΛΙΣ
ΤΗΣ ΠΕΦΙΛΗΜΕΝΗΣ ΜΟΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΛΕΣΒΟΥ

ΜΙΤΥΛΗΝΗ

ΤΗΝ ΜΙΚΡΑΝ ΤΑΥΤΗΝ ΒΙΒΛΟΝ

ΑΝΑΤΙΘΗΣΙΝ

Ο ΓΡΑΨΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἡ παντελής ἔλλειψις ἱστορίας τῆς νήσου Λέσβου ὅση-
μέραι ἐπαισθητῆ καθισταμένη με προέτρεψε νά προβῶ εἰς
δημοσίευσιν ἱστορικῶν καὶ τοπογραφικῶν τινῶν σημειώσεων,
ἅς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν αὐτῇ διαμονῆς μου συνέλεξα.
Ἐν τῇ συλλογῇ ταύτῃ πλήρῃ τῶν περὶ Λέσβου εἰδήσεων τοῦ
σοφοῦ Γερμανοῦ Πλενίου εὐρηται καὶ ὅσον οἶόν τε ἀκριβῆς πε-
ριγραφή τῆς σημερινῆς κατάστασεως τῆς Νήσου ἣν ἀναγκαι-
οτάτην θεωρῶ ἤδη μάλιστα ὅτε τῶν ξέων τινὲς οὐ παύονται
δυστυχῶς ἀπὸ τινὸς σφαλερὰς καὶ γελοιωδεστάτης εἰδήσεως
περὶ τῆς Νήσου ταύτης ἐχθρικῶς διαδίδοντες.

Τὴν συλλογὴν ταύτην προορίζων ἰδίως διὰ τοὺς φίλους
συμπατριώτας μου θέλω θεωρή-ει ἐμοῦτὸν εὐτυχῆ ἐὰν ἀξιω-
θῶ καὶ εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν μόνον νά εὐαρεστήσω. Εὐχομαι δὲ
ἀπὸ καρδίας μέσης ὅπως τὸ δοκίμιον τοῦτο χρησιμεύσῃ ὡς
μικρά τις καὶ ἀσθενὴς νύξις πρὸς τοὺς δυναμένους τῶν πα-

β'.

τριωτῶν ἵνα ὑπὸ τῆς ἐν πολλοῖς σφαλερᾶς πρωτοπειρίας μου
ἐπωρελῶς ἐρεθιζόμενοι διασαφηνίσωσι πλεῖστ' ἄλλ' ἄγνωστα
τὴν πατρίδα ἡμῶν ἀφορῶντα.

*Ἐγγραφοὶ ἐν Βατούσῃ τῆς Λέσβου τῆ 13 Αὐγούστου 1874.

Σ. Γ. ΤΑΞΗΣ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΛΕΣΒΟΥ.

ΑΡΧΑΙΑ, ΜΕΣΗ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΑ.

Καθ' ὅσον ἀπὸ τῶν διηγήσεων ἀρχαίων τινῶν συγγραφέων (1) δυνάμεθα νὰ ἐνοήσωμεν, οἱ πρῶτοι ἐπὶ τῆς Λέσβου κατοικήσαντες ἦσαν Πελασγοὶ ὑπὸ Ξάνθου τινὸς υἱοῦ Τριόπου, τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν, εἰς αὐτὴν ὁδηγηθέντες· τούτους ὕστερον, μετὰ γενεὰς ἐπτὰ ἀπὸ τοῦ ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμοῦ, διεδέξαντο ἄλλοι τινες ἄποικοι, Μάχαρες καλούμενοι, οἷς ἀκολούθως προσετέθησαν Κάρες καὶ Τυρρῆνοί· ἐκ δὲ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν Λέσβου καὶ ἡ νῆσος, Πελασγία καὶ Ἴσσα πρότερον καλουμένη, ἔλαβε τὴν ἄχρι νῦν σωζομένην κλησιν. Οἱ λαοὶ οὗτοι χρόνους πολλοὺς ἰδιοτρόπως ἐν αὐτῇ διαβίωσαντες, οὐδὲν ἀγαθὸν καὶ γενναῖον οὐδ' ἑαυτοῖς, οὐδὲ τῇ νήσῳ ἐν γένει διεπράξαντο, καθὰ οἱ ἀνωτέρω συγγραφεῖς ἀποφαίνονται (2).

1) Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου, Στράβωνος, Πλινίου κλπῶν.

2) Τὴν πάλαι ποτὲ ὑπαρξίν τῶν Πελασγῶν ἐν τῇ Λέσβῳ πιθανολογεῖ κατὰ τοὺς σημερινοὺς ἀρχαιολόγους, τὸ ἀποκλειστικῶς Πελασγικὸν τῆς Λαρίσσης ὄνομα (Λάρισσος ἢ Λάρσο, ὡς παρὰ τοῖς πολλοῖς νῦν τῶν Λεσβίων) διότι, κατ' αὐτοὺς, ὅπου Πελασγοὶ ἐκεῖ μόνον καὶ Λάρισσαι, πρωτεύουσαι τούτων

Μετὰ δὲ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, ἤτοι τὸ 1113 π. Χ. ἀρχηγοὶ τινες τῆς τῶν Αἰολέων φυλῆς, ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου πρὸς τὴν Λέσβον καὶ τὰ κατέναντι αὐτῆς παράλια τῆς Μικρασίας μετὰ πλήθους ὀπαδῶν μεταναστεύσαντες, τὰς λαμπράς καὶ ὠραίας, ὡς ὁ Στράβων λέγει, Αἰολικὰς ἐκείνας πόλεις ἀναδεικνύουσι, τὰς μὲν ἐκ βάρθρων κτίζοντες, τὰς δὲ ὀχυρωτάτας καὶ μεγαλοπρεπεῖς καθιστῶντες, μετὰ φρουρίων, λιμένων καὶ ἀκροπόλεων, ὡς τὰς ἐφεξῆς πέντε: τὴν Ἄντισσαν πρὸς δυσμὰς, τὴν Μιτυλήνην (3) πρὸς ἀνατολάς, τὴν

πόλεις' περὶ ὧν καὶ ὁ Στράβων εἰς βιβλ. ΙΧ 440 λέγει τὰ ἐξῆς αἰεὶ Λέσβον κατὰ τὴν ἐν Μηθύμῃ ὁδὸν ἀπὸ Μιτυλήνης, εἰς διάστημα 50 σταδίων, εὐρίσκονται Λαρισσαῖαι πέτραι (ἐρείπια βέβαια ἀρχαιοτάτης πελασγικῆς πόλεως). Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ τὴν θέσιν «Περάδου» τοῦ χωρίου τῆς Ἄγρας εὐρισκόμενα σπουδαῖα πελασγικὰ ἔργα, οὐχὶ μικρὰ εἰσι μαρτύρια, ἅτινα ἄπορον ἡμῖν πῶς τῆς προσοχῆς οὕτω τῶν ἀνωτέρω διέφυγον. Οἱ δὲ Μάκαρες (ἐξ ὧν βεβαίως καὶ τὰ κατὰ τὸ ἔμβασμα τοῦ κόλπου τῆς Καλλονῆς καλούμενα νῦν Μάκαρα) ἦσαν σύντροφοι καὶ ὀπαδοὶ Μακαρέως τινὸς υἱοῦ Κρινάκου, τὸν ὁποῖον παραδέχονται τινες καὶ ὡς τὸν πρῶτον τῆς Λέσβου οἰκιστὴν, ἐξάγοντες τοῦτο ἐκ τινων σκοτεινῶν τοῦ Ὀμήρου χωρίων ἄλλοι δὲ, οὖν καὶ ὁ τὴν Λεσβιάδα γράψας Κύριος Σ. Ἀναγνώστης ἀκολουθεῖ, ὅτι ὁ Κρινακίδης οὗτος Μάκαρ ἢ Μακαρεὺς ἦν διάφορος ἄλλου τινὸς μυθολογουμένου Μακαρέως, ὡς καὶ ἄλλοι ἄλλα, ἅτινα μόνη ἀκριβοῦς ἔρευνα καὶ μελέτη δεινοῦ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀνδρὸς δύναται νὰ διευκρινήσῃ.

3) Ἡ Μιτυλήνη ὡς ἰσχυρὰ καὶ πολυανθρωποτέρα ἀνέκαθεν ἦν ἀπασῶν τῶν πόλεων τῆς Λέσβου πρωτεύουσα· διὸ καὶ τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν ἱστορικῶν τῆς νήσου ἀν καὶ εἰς ὅλας ὁμοῦ τὰς πόλεις αὐτῆς πολλακίς ἀναφέρονται, κυρίως ὅμως εἰς τὴν κρατοῦσαν τῆς Λέσβου πολιτείαν τῶν Μιτυληναίων ἀνήκουσι· ταύτης τὰ δημόσια κτίρια καὶ ὁ διπλοῦς λιμὴν (βόρειος καὶ νό-

Πύρρον εἰς τὸ κέντρον, τὴν Μήθυμναν πρὸς ἄρκτον καὶ τὴν

τιος), κατὰ τὸν Πλούταρχον, Στράβωνα καὶ ἄλλους συγγραφεῖς, ἦσαν τὸ πάλαι περιάκουστα, ἢ δὲ φιλοσοφικῆς σχολῆς ἐπὶ τοσοῦτον ἠκμαζεν, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης εἶχε τιμῆσει αὐτὴν διὰ τῶν παραδόσεών του. Εἰς τὴν πολιτείαν τῆς Μιτυλήνης δὲ, κατὰ Στράβωνα, ὑπήγετο τὸ πλεῖστον τῆς Νήσου μέρος καὶ ἅπαντα ἢ κατέναντι τῆς Μικρασίας παραλία ἀπὸ Τροίας μέχρις Ἀταρνέως (Τζανδαρλί), ἧτις διὰ τοῦτο ἔκαλεῖτο αὐτῶν Μιτυληναίων αἰγιαλός. — Ἡ Μήθυμνα, ἧτις τὴν β' μετὰ τὴν Μιτυλήνην κατεῖχε θέσιν διὰ τε τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, ἔκειτο, κατὰ τὸν σοφὸν Γερμανὸν Ποκκόκιον, εἰς τὴν αὐτὴν περίπου θέσιν, εἰς ἣν κεῖται καὶ ὁ νῦν Μόλυθος. Ταύτης ὁ οἶνος λίαν ἐπαινεῖται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ὡς εὖοσμος καὶ γλυκός. — Τῆς Πύρρας (Μπύρρας) ἔγχε, ἐκτὸς τοῦ ἐπὶ λόφου φρουρίου τῆς, φαίνονται, ὡς τινες βεβαιουσί, καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ, ἐν ἣ κατεποντίσθη τὸ πλεῖστον αὐτῆς μέρος ὑπὸ σεισμοῦ τὸ 231 περίπου π. Χ. — Βορείως τοῦ Σιγρίου, κατὰ τὴν θέσιν «Λάψαρνα», ἐπὶ μικρᾶς τινας χερσονήσου εὕρηνται ἀρχαιοτάτων κτιρίων ἑρείπια, ἅτινα, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Ποκκόκιου, εἰσὶ τῆς πόλεως Ἀντίσσης, ἧτις κατεστράφη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τὸ 167 π. Χ. πλησίον δ' αὐτῆς ὑπῆρχεν ἄλλοτε νησίδριον, μέρος τῆς πόλεως ἔχον αὐτόθι συνοικούμενον, ὑπερ κατεποντίσθη ὑπὸ σεισμοῦ. — Τῆς Ἐρεσσοῦ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ὁμωνύμου αὐτῆς σημερινοῦ χωρίου σῴζονται πολλά ἀρχαίων κτιρίων λείψανα, βεβαιουῦντα τὴν ἀρχαίαν τῆς πόλεως τοποθεσίαν. Ἰγνη δὲ τινὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ παλαιοῦ λιμένος μικρὸν ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης ἐκεῖ που φαίνονται παρ' ᾧ ἐσχάτως ἐσκέφθησαν μὲν καὶ ἐνήργησαν οἱ Ἐρεσσοῖς ὅπως κατασκευάσωσιν ἕτερον λίαν ἀναγκαζοῦντα αὐτοῖς, δυστυχῶς ὅμως διὰ λόγους ἡμῖν ἀγνώστους ἀπέτυχον. Μέρος τῆς Ἐρεσσοῦ ἐσώζετο, ὡς τινες βεβαιουσί, μικρὸν εἰσέτι πρὸ τῆς ἀλώσεως. — Ἐκτὸς δὲ τῶν πέντε μεγάλων τούτων πόλεων ὑπῆρχον ἐν Δέσφῳ τὸ πάλαι καὶ τινες ἄλλαι μικρότεραι, ὧ

Ἐρεσσὸν πρὸς τὰ ΜΔ. τῆς Νήσου παράλια· ταύτας πρῶτον μὲν διὰ τῶν ὁμοφυλῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχαίων τῆς Νήσου κατὰ κωινὸν καλῶς συνοικίσαντες, ὑπεροπὴν δ' ἐπ' αἰῶνας πολλοῦς βασιλικῶς διακυβερνῶντες (4) εὐτυχεῖς βαθυηδὸν καὶ ἐνδόξους κατέστησαν.

Ὁ στόλος ἐν γένει τῆς Λέσβου κατὰ Στράβωνα καὶ ἄλλους συγγραφεῖς, σεβαστὸς καὶ ἐπίζηλος καὶ αὐτοῖς τοῖς Αἰγυπτίοις, Πέρσαις καὶ Ἑλλησι τότε ἐγένετο (5). Ἡ οὐμαχία δὲ πορ' ἀπίσταις ἐν γένει τῆς γειτονεύουσας αὐτῇ πόλεσι: Κύμη, Τήμνω, Πιτάνη, Μιρίνη, Νεοτείχω, Σμύρνη καὶ λοιπαῖς, ὡς καὶ παρὰ τιτι τῶν κρατούντων ἐθνῶν ποθητὴ λίαν καὶ περιζήτητος (6) ἐν τῇ Ἀσίᾳ πλείστας πόλεις

τὰ ὀνόματά εἰσιν, Ἀρίσθη, Πενθίλη, Μέταον, Ἀγαμήδη, Ἴερά, Αἴγειρος, Νάπη, Πόλιον, Ξάνθη, Ἰπερδέξιον, Κίλαιον καὶ Σίνα, ὧν ὁ προσδιορισμὸς τῆς θέσεως ἢ ἄλλη τις αὐτῶν σχέσις εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος.—Εἰς τοὺς μετέπειτα χρόνους ἐπὶ Βυζαντινῶν ἀνεδείχθη καὶ ἡ Καλλονή, ἣν Παιτόγλης τις ὀθωμανὸς μικρὸν πρὸ τῆς ἀλώσεως κατέστρεψεν.

4) Πρῶτος ἐπὶ τῆς Λέσβου τὴν εὐνομίαν εἰσαγαγὼν βασιλεὺς ὑπῆρξε λέγουσι Γράς ὁ υἱὸς τοῦ Πενθίλου οἱ ἀπόγονοι τοῦ ὀποίου Πενθιλιῶται μέχρι τοῦ 659 περίπου π. Χ. τὴν βασιλικὴν ἀξίαν διετήρησαν.

5) Πρέσβεις ποτὲ ἐκ Μιτυλήνης εἰς Σπάρτην σταλέντες, οὕτως ὁμιλοῦσι κατὰ Θουκιδίδην «Βοηθησάντων ἡμῶν προθύμως πόλιν προσλήψασθε ναυτικὸν ἔχουσαν μέγα».

Μετὰ τοὺς Κάρας οἱ Λέσβιοι ἐπὶ 60 ὅλα ἔτη καὶ ἐθαλασσοκράτησαν κατὰ τὸν σοφὸν Εὐσέβιον.

6) Οἱ Μιλήσιοι, ὡς ὁ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, εἰς τὸν κατὰ τοῦ Πολυκράτους τοῦ Σαμίου πόλεμον αὐτῶν μεγάλως ἐκ τῆς συμμαχίας τῶν Λεσβίων ὠφελήθησαν. Ὁ δὲ Καμβύσης μὲ Μιτυληναϊκὰς τριῖρας ἱκανὰς ἦτο παρεσκευασμένος, ὅτε κατὰ τῆς Αἰγύπτου ἐξεστράτευσεν.

τε καὶ χώρας ὤκισε καὶ κατεκτήσατο. Πρὸς τοὺς Ἀθηναίους δις τὸν πόλεμον ἐκήρυξε διὰ τὸ Σίγειον (7). Ἐκέρδησε τὴν τοῦ Ἀμάσιος ἐπωφελῆ φιλίαν (8), περιεφρόνησε τὰς ἀπειλὰς τοῦ τρομερωτέρου τῶν Περσῶν βασιλέως Κύρου (9) εἶδε τέλος πληθυσμὸν ἰδίων τῆς τέκνων ὑπὲρ τὰς πενήτηντα μυριάδας (10) ἐν ᾧ ὡς ἀδάμαντες πολλάκις ἔλαμπον οἱ διάσημοι ἐκεῖνοι φιλόσοφοι, μουσικοὶ αὐτῆς καὶ ποιηταί, (11) ἐξ ὧν εὐκολώ-

(7) Τὸ Σίγειον ἦν πολίχνη τῆς Τρωαδικῆς χώρας ἐν Μικρασίᾳ δι' ἣν πολλάκις οἱ Μιτυληναῖοι ἐπὶ Πιττακοῦ καὶ ἄλλων αὐτῶν ἀρχόντων, πεισματωδῶς μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἐπολέμησαν.

8) Τὸ 564 π. Χ. οἱ Λέσβιοι κτησάμενοι τὴν φιλίαν τοῦ Ἀμάσιος, βασιλέως τῆς Αἰγύπτου, ἤνοιξαν οὕτω ἐπικερδεστάτην ἐμπορικὴν ὁδὸν μετὰ τῆς Αἰγύπτου καὶ αὐτῶν.

9) Τὸ 555 π. Χ. Κύρος ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ὑπάταξας τοὺς Λυδοὺς, ἐφοβέριζε καὶ τοὺς Αἰολεῖς τῆς Μικρασίας. Οἱ Λέσβιοι ὅμως, λέγει δ' Ἡρόδοτος, ὡς πλούσιοι καὶ ἰσχυροὶ κατὰ θάλασσαν δὲν ἐτρόμαζον ποσῶς τότε ἀπὸ τὰς ἀπειλὰς τοῦ βαρβάρου.

10) Βλέπε περὶ τούτου τὴν τοῦ Σ. Ἀναγνώστου Λεσβιάδα σελ. 13.

11) Ἐπ' οὐδενὶ ἄλλῳ τῷ ὄντι σεμνύνεται ἡ Λέσβος δικαιοτέρον, πλὴν ἐπὶ τοῖς διασήμοις ἀνδράσιν, οὓς κατὰ καιροὺς ἐγέννησεν· ἦγον ἐπὶ τῷ σοφωτάτῳ ἐκείνῳ Πιττακῷ, τῷ ἐν Μιτυλήνῃ κατὰ τὸν 6ον π. Χ. αἰῶνα γεννηθέντι, ὃν ἡ γνωρίζουσα νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἀρετὴν κατ' ἄξιαν Ἑλλάς, μετὰ τῶν ἑπτὰ αὐτῆς σοφῶν συγκατηρήθησε. Ἐπὶ τοῖς κοσμητορσι καὶ διαρρυθμισταῖς τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς καὶ ποιήσεως: Σαπφοῖ καὶ Ἀλκαίῳ τοῖς ἐκ Μιτυλήνης, Τερπάνδρῳ τῷ ἐξ Ἀντίσσης καὶ Ἀρίωνι τῷ Μηθυμναίῳ. Ἐπὶ τοῖς φιλοσόφοις, ῥήτορσι καὶ ἱστορικοῖς, τῷ ἐξ Ἐρεσσοῦ Θεοφράστῳ, ὃς καὶ τὸν αὐτοῦ διδά-

τατα κατανοείται τό τε ἀρχαῖον τῆς διανοητικῆς τῶν τότε Λεσβίων καταστάσεως, καί ἡ εἰς τὰ γράμματα αὐτῶν προαγωγή (12).

Ἀλλά δυστυχῶς τὸ 540 π. Χ. ἀπασῶν τῶν περὶ αὐτὴν νήσων τε καὶ ἐπαρχιῶν ὑποδουλωθεισῶν τοῖς πανισχύροις τότε Πέρσαις, φόρου ὑποτελῆς εἰς αὐτοὺς ἔχουσίως διὰ συνθηκῶν καὶ ἡ Λέσβος γίνεται, καὶ τὴν μουσαρὰν αὐτῶν κυριαρχίαν ἐφ' ἱκανὰ εἶη ὑφίσταται, μέχρις ὅτου καταστραφεισῶν παντελῶς τῶν δυνάμεων αὐτῶν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὰς δύο ἐν Πλαταιαῖς καὶ ἐν Μυκάλῃ κρισίμους ἐκείνας μάχας, συγκαταρριθμείται τοῖς συμμάχοις τῶν Ἀθηναίων (479 π. Χ), πλείστης τιμῆς καὶ ὑπολήψεως παρ' ἀπάντων ἐν γένει τῶν Ἑλλήνων ἀξιουμένη.

Τῆς ἐξ ἐπὶ τοὺς συμμάχους διαγωγῆς τῶν Ἀθηναίων ὀχληρᾶς καὶ βραχείας ὁσημέραι καθισταμένης, πολλοὶ αὐτῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις συνετάττοντο· ταῦτο δ' ἐν τέλει καὶ ἡ Λέ-

---

σκαλον Ἀριστοτέλην ἐν Ἀθήναις διεδέξατο, τῷ Λεσβόνακτι, τῷ Διοφάνῃ τῷ Ποτάμῳ, τῷ Ἐλανίκῳ καὶ λοιποῖς.

12) Μετὰ τῆς ἀξιεπαίνου ὅμως ταύτης τῶν γραμμάτων σπουδῆς καὶ τῆς ἱκανῆς ἐκείνης εἰς τοὺς πολέμους τῶν Λεσβίων ἀρετῆς, φαίνεται ὅτι ὀλίγον συμφωνοῦσιν αἱ ἀχαλίνωτοι ἡδοναί, εἰς τὰς ὁποίας, κατὰ τινὰς τῶν συγγραφέων, ἦσαν οὗτοι ἔκδοτοι. Ἀλλ' οὐδεὶς πλὴν φρονῶ, (λέγει ὁ σοφὸς Γερμανὸς Πλένιος) θέλει πιστεύσει ἀβασανίστως τοὺς συγγραφεῖς τούτους τοσαῦτα ἀπηνῶς περὶ τῶν ἡθῶν τῶν Λεσβίων λέξαντας. Καὶ δὲν ἀξιῶ μὲν ν' ἀθωώσω αὐτοὺς ἀπὸ πάσης κατ' αὐτῶν κατηγορίας, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τὰ ἐλαττώματα αὐτῶν ταῦτα ἐκ φήμης ἐπνυξήθησαν καὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν ποιητῶν, χάριν τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἐμίσουν καὶ ἀπεστρέφοντο αὐτοὺς κατὰ πολὺ,

σβος διανοεῖται, ἀλλ' ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος λάβρος ἐπελθὼν ἀναχαιτίζει αὐτὴν πρὸς καιρὸν τῆς μελετωμένης ἀποστασίας. Τὸ 4ον ὅμως ἔτος ἀπὸ τοῦ εἰρημένου πολέμου ἦτοι τὸ 427 Π. Χ. θερμῶς καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων αὐτῇ Βοιωτῶν προτρεπομένη (13), τὴν τῆς ἀποστασίας ὑψὲς σημαίαν, καίπερ εἰσέτι καθ' ὅλα ἀπαρασκευάστος, καὶ πᾶσαν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἀρνεῖται βοήθειαν· διόπερ ἐκεῖνοι, στόλον ἀμέσως κατ' αὐτῆς ἀποστείλαντες, ἀπάσας τὰς πόλεις ἐν γένει ἐκτὸς τῆς Μηθύμνης (14) καὶ ἰδίως τὴν Μιτυλήνην ἐν πυρὶ καὶ σιδήρῳ διέρχονται, φονεύσαντες ὑπὲρ τοὺς χιλίους ἐκ τῶν πρωτιστῶν αὐτῆς πολιτῶν (15), ἐντεῦθεν δὲ καὶ αἱ ἐπὶ πολλὰ κατόπιν ἔτη μεταξὺ τῶν πόλεων τῆς Νήσου ὡς καὶ τῶν κρατούντων τότε ἐκ τῶν Ἑλλήνων, Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων μάχαι καὶ καταστροφαὶ ἐν τῇ Λέσβῳ καὶ περὶ τὴν Λέσθον ἐκείναι, ὡς ἱστοροῦσι Θουκυδίδης καὶ Ξενοφῶν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἦτοι τὸ 334 π. Χ. βλέπομεν

---

13) Οἰκείοι ἦσαν οἱ Λέσβιοι τοῖς Βοιωτοῖς, καθότι οἱ Πενθελίδαι ἐξ αὐτῶν κατήγοντο.

14) Ἡ Μηθύμνα δὲν ἠσπάσθη τὸ γενικὸν τῆς νήσου ἀπάσης φρόνημα ἐν τῇ κατὰ τῶν Ἀθηναίων γενικῇ ἐκείνῃ ἐπαναστάσει, διχονοοῦσα καὶ τότε πρὸς τὴν Μιτλ., ὡς καὶ πολλὰκις ἄλλοτε.

15) Ἡ βουλὴ τῶν Ἀθηναίων, κατὰ Θουκυδίδην, πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν καθ' ἑκάστην ἀπ' αὐτῶν ἐκχωριζομένων συμμάχων, κατεδίκασε τοὺς κατοίκους τῆς Μιτυλήνης ἅπαντας, ὡς πρωταιτίους, εἰς γενικὴν σφαγὴν· τὸ ἀπάνθρωπον ὅμως τοῦτο διάταγμα πρὸς τὸν ἐν τῇ νήσῳ εὐρισκόμενον Ἀθηναῖον στρατηγὸν ἀνεστάλη σχεδὸν ἀμέσως, καὶ δεῦτερον ταχὺ πλοῖον ἐπέμφθη ἐξοπίσω με ἀναίρεσιν τῆς ἀ. διαταγῆς, τὸ ὁποῖον καὶ κατ' εὐτυχίαν ἔφθασεν ἀκριβῶς εἰς στιγμὴν, καθ' ἣν ἀνεγινώσκετο ὑπὸ τοῦ κήρυκος ἡ σκληρὰ καὶ ἀπάνθρωπος ἐκείνη θανατικὴ ἀπόφασις.

τὴν Λέσβον μαστιζομένην ὑπὸ τυράννων ὡς παραχρῆμα αὐ-
τος ἐξαφανίζει καὶ συνθήκας ἐπωφελεῖς μετ' αὐτῆς συνδέσας,
γενναίως κατόπιν εὐεργετεῖ, χῶραν οὐ μικρὰν αὐτῇ παρεχ-
μενος. (16)

Ἐπὶ τῶν Διαδόχων δ' αὐτοῦ, ἐν διαστήματι δύο σχεδὸν
αἰῶνων, φαίνεται μὲν καθ' ἑαυτὴν ἡ Νῆσος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
εἰρηνεύουσα, ἀλλὰ συνεχῶς ἔξωθεν παρενοχλουμένη, ὅτε ἐπὶ
τέλους καὶ ὑποτάσσεται τοῖς Ῥωμαίοις τὸ 88ον ἔτος π. Χ.
(17).

Ὡς ἐκ πολλῶν δ' εὐκόλως συμπεραίνεται, ἡ Λέσβος εἰς
τὴν τῶν Ῥωμαίων κατοχὴν περιελθοῦσα ἠρίθμει ἐκ τῶν πέντε
μεγάλων πολιτειῶν αὐτῆς τὰς τρεῖς ταύτας μόνον: τὴν Μι-
τυλήνην, Μήθυμναν καὶ Ἐρισσὸν, τῶν λοιπῶν δύο: τῆς Ἄν-

---

16) Παρὰ τῷ Μ. Ἀλεξάνδρῳ μεγίστην ἔχαιρον ὑπόληψιν
δύο συστρατευόμενοι Λέσβιοι νέοι, υἱοὶ Λαρίχου τοῦ Μιτυλη-
ναίου: ὁ Λαομέδων καὶ Ἐρίγειος, οἵτινες εἰς τὰ ὕψιστα παρ'
αὐτῷ ἀνῆλθον ἀξιώματα· καθότι ὁ μὲν Λαομέδων εἶχε τὴν
τῆς Συρίας ἀρχὴν καὶ τὴν τῶν βαρβάρων αἰχμαλώτων ἀρχη-
γίαν· ὁ δὲ Ἐρίγειος διώκει ἅπαν τὸ συμμαχικὸν ἰππικόν· οὗτος
μονομαχῆσας μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Ἀρσείων Σατιβαρνάζου
ἐφόνευσεν αὐτὸν, καὶ ἠνάγκασεν οὕτω τοὺς Ἀρσίους νὰ ὑποτα-
χθῶσιν εἰς τὸν Ἀλέξανδρον.

17) Κατὰ τὸν μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ τοῦ Μιθριδάτου αἰμα-
τηρὸν ἐκεῖνον πόλεμον, ἐπειδὴ ἡ Μιτυλήνη ἐδείχθη βροηθοῦσα
αὐτὸν, σταλείς κατ' αὐτῆς ἐκ μέρους τῶν Ῥωμαίων ὁ στρατη-
γὸς Μινούκιος ὁ Μάρκος ἐξουσίασε καὶ ταύτην καὶ τὴν νῆσον
ἐν γένει ἅπασαν σχεδὸν ἀμαχητὶ· τότε καὶ ὁ διάσημος Κικέρων
ἔλεγε περὶ αὐτῆς τὰ ἐξῆς: «τί δ' ἔστι Μιτυλήνης, ᾧ πολίται
Ῥωμαῖοι, ἡμετέρα νόμῳ πολέμου πόλις ἐκ τῶν μάλιστα ἐπι-
φανῶν, κατὰ τε τὴν φύσιν, τὴν θέσιν καὶ τὴν πρόσοψιν τῶν οἰ-
κοδομῶν· οἱ ἀγροὶ τῆς τερπνοῦ κτλ.». »

τίσσης καὶ Πύρρας, μὴ φαινομένων ποσῶς εἰς τὸν πολιτικὸν τότε κόσμον διὰ λόγους, οὕς ἀνωτέρω ἐξεθέμεθα. (18)

Ἱστορικὰ δὲ τινα γεγονότα ὡς καὶ μαρτυρίαι πλείσται ἀξιόπιστοι διαβεβαιῶσιν ἡμᾶς ὅτι ἰδιαιτέρας ἀείποτε μερίμνης τε καὶ προστοσίας ἡ Λέσθος παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἠξίωται διὰ τινας σοφοὺς καὶ πολυμαθεστάτους αὐτῆς ἀνδρῶν (19), οἵτινες εἰς τ' ἀνώτατα παρ' αὐτῆς ἀξιώματα ἀνερχομενοὶ, ἀόκνως καὶ ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτῶν πατρίδος εἰργάζοντο (20).

Κατὰ τὸν σοφὸν Γερμανὸν Πλένιον, τὴν Λέσθον πλείστοι καὶ αὐτῶν τῶν ἐπιφανεστάτων Ῥωμαίων ἐπεσκέψοντο, ὧν τινες καὶ ἐπὶ πολὺ πολλακίς εἰς αὐτὴν διατρίψαντες, πλείσθ' ὁσ' ἀγαθὰ εὐγενῶς αὐτῇ παρέσχον, ὡς Μάρκος ὁ Ἀγρίππος, Πομπήιος, Γερμανιὸς κλπ. οὗς ἅπασαι σχεδὸν αἰ πολιτεῖαι τῆς Λέσθου μεγάλως ἐτίμησαν, νομίσματα ἰκανὰ εἰς τιμὴν αὐτῶν χαράξασαι (21).

Κατὰ τοὺς ἐφεξῆς δὲ χρόνους ἡ ἡγεσία ὑπέκυψε πρῶτον μὲν εἰς τὴν τῶν Βυζαντινῶν κυριαρχίαν (312 μ. Χ. (22)

18) Ἴδε σελίδα 13.

19) Ἦτοι διὰ Θεοφάνην τὸν Μιτυληναῖον κλπ.

20) Ἐχει μὲν, ὡς γνωστὸν, εἰς διάφορα ἐκτὸς αὐτῆς μέρη ἡ πατρις ἡμῶν καὶ ἤδη πλείστα ἐπὶ πλούτῳ καὶ παιδείᾳ διαπρέποντα ἴδια αὐτῆς τέχνα· δυστυχῶς ὅμως ὀλίγον ἀσθενῆ τὰ πρὸς αὐτὴν αἰσθητά τούτων φαίνονται· ὅπερ λυπηρὸν, καὶ μάλιστα νῦν ὅτε, ἀπό τινων ἐτῶν ἤδη, ἔργα μεγάλα καὶ ὑψηλὰ ὑπ' ἀνδρῶν μεγατίμων ὄντως, ταῖς αὐτῶν πατρίσι καθ' ἐκάστην διαπράττονται, ὡς ἐν Ἡπείρῳ, Χίῳ, Σμύρῃ καὶ ἀλλαχοῦ.

21) Περὶ τῶν νομισμάτων αὐτῶν τε καὶ τῶν ἀρχαιοτέρων τῆς νήσου βλέπε Μετάφρ. Λεσθ. σελ. 130.

22) Τὸν Χριστιανισμὸν ἡ Λέσθος διὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐδέξατο, τὸ 52 μ. Χ.

εἶτα δὲ εἰς τὴν τῶν Ὀθωμανῶν, εἰς ἣν καὶ μέχρι ταυῦν ἀπὸ τοῦ 1462 ἔτους διατελεῖ. [23]

Ἐν ταύτῃ δὲ, τὸ πλεῖστον τῶν κατοίκων αὐτῆς τὸ κατ' ἀρχάς, καὶ ἰδίως τὰ χρηστότερα τέχνα, διὰ τῶν ἐξοικισμῶν ἢ Λέσβος ἀπολέσασα, εἰς τὴν ἐσχάτην περιήλθεν ἀμάθειαν καὶ ἀπορίαν, ἐπουξηθεῖσαν κατὰ πολὺ ἀκολούθως ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς σκληροτραχίλων ἐκείνων τοπαρχῶν (Ναζήρων), οἵτινες τὰς πρὸς τοὺς ὑπηκόους ὄλους ἐν γένει ἀγαθὰς τῆς Κυβερνήσεως προθέσεις παραβλέποντες μωροτρόπως αὐτὴν κατεπίεζον καὶ ἤκιζον.

Τὸ ἰσχυρὸν δὲ ἰδίως καὶ πλούσιον τῆς Λέσβου τοῦτο Ναζηράτ οὐ πολλοὺς πάντοτε ἔσχε τοὺς ἐραστάς, σκληροῦς, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ πλεονέκτας, ἐν οἷς καὶ τινὰς τῶν ἐντοπίων, ὡς τοὺς Μπεκῆρ ἄγαν, Ὁμέρ Ἀγαν (24), Μουσα-

---

23) Εἰς ἀνατολικὴν καὶ δυτικὴν Αὐτοκρατορίαν διαιρεθέντος τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους ἐπὶ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου, ὡς γνωστὸν, ἡ Λέσβος ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ Αἰγαίου πελάγους νήσων, συγκατελέχθη εἰς τὴν πρώτην, ἥτοι τὴν Βυζαντινὴν, εἰς ἣν καὶ ἐπὶ δέκα σχεδὸν αἰῶνας παρέμεινε, ὅτε τέλος Μωάμεθ ὁ Β' στενὰς τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς Μιτυλήνην ἐπὶ μῆνα ὅλον πολιορκήσας, ἐκυρίευσεν αὐτὴν καὶ τὴν λοιπὴν νῆσον ἄπασαν, ἥτις διωκεῖτο τότε ὑπὸ Νικολάου τινος Γατελούζου, Γενουίνσιου τὴν καταγωγὴν, καὶ τὴν ὁποῖαν ὁ πρόπαππος αὐτοῦ Φραγκίσκος Γατελούζος, ἀντὶ ἐκδουλεύσεών του τινῶν πρὸς Ἰωάννην τὸν Παλαιολόγον, εἶχε λάβει ὡς ἀνταμοιβήν. (Ἐκ τῆς τετρατολογίας τοῦ φιλοπόνου καὶ φιλοπάτριδος Κυρίου Γ. Ἀριστείδου, ἧς τὴν ἀνάγνωσιν θερμῶς τῶ ἀναγνώσῃ συνιστῶμεν).

24) Ἀμφότεροι οὗτοι οἱ ὀθωμανοὶ ἐκ Καλλονῆς κατήγοντο, ἥτις κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦ 17ου αἰῶνος διάστημα, καθ' ὃ οὗτοι ἔζων, ἔθεωρεῖτο τῆς νήσου ἀπάσης πρωτεύουσα. Ἀπόγονοι δὲ τινὰς αὐτῶν, Μπέϊδες καλούμενοι, οὐ μικρὰς κτηματικῆς περιουσίας κάτοχοι ὄντες, σώζονται μέχρι σήμερον ἐν Καλλονῇ.

φᾶ Ἀγᾶν Κολαξήδην (25) κλπους ἕως οὗ τέλος τὸ 1839 σωτήριον ἔτος, Σουλτὰν Μετζήτης ὁ αἰδιμνος, σφόδρα κατὰ τῆς τοσαύτης τῶν διοικητῶν του Κράτους Αὐτοῦ θρασύτητος ἀγανακτικῆς, τὸ ἐν Ῥοδοκῆπῳ (Γκιουλιχανέ) φιλόανθρωπον καὶ εὐγενὲς ἐκεῖνο διάταγμα (τανζημάτι) ἐξέδοτο (26).

Ἦστε, ὡς εὐκόλως κατανοεῖται, οὐδόλως θαυμαστόν καὶ παράδοξον εἰ μὴδὲν ὑψηλὸν καὶ γενναῖον ἐν τῇ Νήσῳ διεπράχθη κατὰ τὸ ἱκανὸν τοῦτο τῶν πέντε αἰώνων διάστημα. Ἦδη ὅμως, ὅτε τοιαύτης καὶ τοσαύτης ἀταράχου ἐλευθερίας καὶ ἰσονομίας ἡ Νῆσος παρὰ τῆς φιλοστόργου καὶ πατρικῆς ἡμῶν Κυβερνήσεως ἀπολαμβάνει, ἀσύγγνωστον ἦθελεν εἶσθαι εἴπερ αὕτη ἔμενεν ἄγονος καὶ στείρα ἀνδρῶν ἀγαθῶν καὶ πράξεων τῆς προτέρας αὐτῆς εὐκλείας ἀνταξίων.

Εἶθε δὲ ὁ ἐν τῇ πατρίδι ἡμῶν ἀφειδῶς νῦν ἐνσπειρόμενος τῆς σωτηρίου παιδείας σπόρος, ριζώσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς,

25) Ὁ ἐκ Μιτυλήνης περιάκουστος οὗτος ὀθωμανὸς διοικητῆς τῆς νήσου (Ναζήρης) καὶ ὅλων τῶν κατέναντι τῆς Ἀνατολῆς παραθαλασσίων μερῶν κατὰ τὸ 1821 ὄν, μεγάλως συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ τηρηθῇ ἀβλαβὴς ἡ Λέσβος ἐν τῇ ἀκροσφαλεῖ ἐκείνῃ ἐποχῇ, ἐνῷ, δυστυχῶς, ὁ πρωτότοκος υἱὸς καὶ διάδοχος αὐτοῦ Ἰσμαήλ Μπέης εἰς διαστάσεις τινὰς μετὰ τῶν κατοίκων τῆς νήσου κατὰ τὸ 1841 περιῆλθε, δι' ἧς ἐδέησε νὰ σταλῶσιν οἱ γνωστοὶ Π. Κούμπας καὶ Ἰωάννης Κοῦκκος εἰς Κωνσταντινούπολιν, οἵτινες θαυμασίως συνετέλεσαν, συνεργούσης τῆς Σ. Κυβερνήσεως, νὰ ἀποδώσῃ οὗτος τῇ Νήσῳ τὸ ὡς ἀποζημιώσιν τῶν κακῶς παρ' αὐτοῦ ληφθέντων πρότερον ποσὸν 1,445,000 γροσίων, ἅτινα εἰς τοὺς τρεῖς Καζάδες αὐτῆς Μολύβου, Καλλονῆς καὶ Μιτυλήνης διενεμήθησαν.

26) Πασίγνωστον ὅτι τὸν χάρτην τοῦτον εἶχε προσχεδιάσει ὁ ἀείμνηστος Σουλτὰν Μαχμούτης ἔτη τινὰ πρὸ τοῦ θανάτου του.

καὶ εὐκαίρως ἀποδώσοι καρπὸς ἀφθόνους, ἀγλαοὺς καὶ εὐ-
χύμους. Γένοιτο ! Γένοιτο !

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΛΕΣΒΟΥ.

(ΜΙΤΥΛΗΝΗΣ).

Ἡ Λέσβος ἢ Μιτυλήνη, ὡς αὐτὴν συνήθως ὀνομάζουσι σήμερον (1) εἶαι μία ἐκ τῶν πρωτίστων τοῦ Αἰγείου πελάγους νήσων, πολλὰ πληθύν, εἰς καὶ ἡμίσεως μόλις μιλίου εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Μικρασίας κειμένη, ἀπέναντι κοί κατ' ἔκτασιν τῶν: Λεκτοῦ ἄκρου (Μπαμπά), Ἰδης (Καζδαγλί), Κάνης (Νόηκελί) καὶ Ἀταρνεῶς (τζάνοαρλί) καλουμένων αὐτῆς μερῶν, μετὰ τινος τῶν ὀπίστων (2) καὶ ἦεντο τὸ πάλαι, ὡς ὁ Στράβων καὶ ἄλλοι τινὲς ἀναφέρουσιν. — Ἐχει δὲ μῆκος μὲν ἀπὸ τοῦ Σιγρίου ἄκρου μέχρι τοῦ τῆς Μαλαίας 45 μιλίων, περίμετρον δὲ 168 περίπου, ἦτοι γύρον ὀλίγον περὶ τὰς 45 σχεδὸν ὥρας, ἐκτὸς τῶν κατακολπισμῶν αὐτῆς.

Τὰ σημαντικώτερα ἐν αὐτῇ ἀκρωτήρια εἰσὶ τὸ τῆς Μαλαίας (Κάβος Ἀγριελαίας ἢ Ἀκρωτηριᾶπλῶς), τὸ Ἄργεον, (Κάβο-Πιάνχο) καὶ τὸ Σίγριον. — Ὅρη τὰ ὑψηλότερα, ὁ Ὀλυμπος (βουνὸν τῆς Ἀγιάσσου), τὸ Λεπέτερον (βουνὸν τῶν Γελίων), καὶ ὁ Ὀρῶυμος (ὑψηλὸν, ἢ ὑψηλὸν μοναστήριον) — Κόλποι οἱ μᾶλλον εὐρύχωροι καὶ βαθεῖς: ὁ τῆς Γέρας καὶ ὁ τῆς Καλλονῆς — Ποταμοὶ οἱ μόνοι ἐν τῇ νήσῳ λόγου ἄ-

---

1) Ἀπὸ τοῦ 1180 μ. Χ. ἀπαντᾶται τὸ ὄνομα Μιτυλήνη ἀντὶ τοῦ Λέσβος, σημαίνον τὴν Νῆσον ἅπασαν.

2) Ἦτοι τῆς Ἰδης.

ξιοι· ὁ Βουβάριος καὶ ὁ Ὄξυνόροδος, οἵτινες μικρὸν τῆς Καλλονῆς ἀπέχοντες, εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς πρὸς τὴν Πύρραν εἰσρέουσι — Λιμένες δὲ, ἂν καὶ καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ μέρη φαίνονται πάμπολλοι, οἱ μᾶλλον ὁμῶς ἀσφαλεῖς ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ὁ τῆς Πρωτευούσης, Γέρας, Πέτρας καὶ Καλλονῆς.

Τὸ ἔδαφος ἐν γένει πανταχοῦ καὶ ἰδίως κατὰ τὰ εἰς τὸν νῦν Καζᾶν τοῦ Μολύβου ὑπαγόμενα χωρία, πρὸς δυσμᾶς, φαίνεται σχηματισθὲν ἐξ ἡφαιστείων ἀρχαίων ἐκκρήξεων· διὸ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἶναι ὄρεινόν καὶ πετρῶδες, ἐκ χιμωλίας γῆς, τέφρας, καὶ χαλίκων ἀπηθρακωμένων συνιστάμενον, ἐκτὸς μικρῶν τινων μόνον πεδιάδων ἀπαντωμένων κατὰ τὰ χωρία τῆς Γέρας καὶ Καλλονῆς (3) ὡς καὶ ἐν Ἐρεσσῶ, Πέτρα καὶ Μανδαμάδῳ.

Ἡ Λέσθος ὅλη σχεδὸν εἶνε κατάφυτος ἐκ παντὸς εἶδους δένδρων καρποφόρων καὶ μῆ, καὶ ἰδίως ἐξ ἐλαιῶν (4) καὶ βαλανί-

3) Ἡ πρὸς βορρᾶν καὶ δυσμᾶς τοῦ Κόλπου τῆς Καλλονῆς μέχρις Ἀρίσθης (Παλαιοκάστρου) ἐκτεταμένη καὶ εὐρεῖα πεδιάς τῆς Καλλονῆς ἔστι δενδρόφυτος καὶ καλλιεργημένη, παράγουσα τὰ πλείεστα τῶν προϊόντων ἐν ἰκανῇ ἀφθονίᾳ, ἅτινα δυνατόν νὰ τριπλασιασθῶσιν ἀποξηραιομένης τῆς Ἀλικῆς, ἧς ἡ περίμετρος τὰ τρία σχεδὸν ὄγδοα τῆς ὅλης πεδιάδος κατέχει, ὡς λέγουσι. Καταβρέχεται ἀπὸ πολλοὺς ρύακας, καὶ ἰδίως τὸ δυτικὸν μέρος ὑψοῦται οὐχὶ πλέον τῶν 2 — 3 ποδῶν ἄνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, περικυκλοῦται ἀπὸ σειρὰν ἀλλεπαλλήλων λόφων, τῶν πλείετων δενδροσκεπῶν, καὶ ἐν συνόλῳ παρέχει τερπνὸν θέαμα κάλλους, ἐξ οὗ Καλλονὴ ὁ τόπος ἐκλήθη ἀνέκαθεν. Ἡ δὲ τῆς Γέρας, ὅλως τερπνὴ καὶ μαγευτικωτάτη, ἔστι παρεμφερὲς τῇ τῆς Καλλονῆς, παράγουσα ποικίλα καὶ ὠραῖα προϊόντα καὶ ἰδίως καρποῦς, οὓς καὶ ἀλλαχόσε πολλάκις μεταφέρουσι πρὸς πώλησιν οἱ κάτοικοι.

4) Ἐκ τῆς τοῦ Γάλλου σοφοῦ ἀββῆ Βαρθολομαίου περιηγήσεως τοῦ Ἀναχάρτιδος, μανθάνομεν ὅτι ἡ ἐλαιοφυτεία δὲν ἦτο τὸ πάλαι τοσοῦτον ἀνεπτυγμένη ἐν Λέσθῳ, ὅσον τὴν σήμερον.

δων. Εἰς τινὰ δὲ αὐτῆς μέρη καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸ κέντρον, κατὰ τὸ Πυρραῖον Ὄρος ἢ Τζιαμλίκι, ὡς κοινῶς καλεῖται σήμερον, ὑπάρχουσι καὶ δάση πευκῶν 2—3 ὥρων ἕκτασιν ἔχοντα, ἐνθα ἀπαντῶνται πολλάκις ἔλαφοι ὡς ὄνοι ἄγριοι, οἵτινες συλλαμβανόμενοι δυσκόλως ἐξημεροῦνται.

Ἐκ τῶν πολυαριθμῶν αὐτῆς πηγῶν ἀναβλύζει ὕδωρ ἄφθονον καὶ διαυγέστατον· εἰς τινὰ δὲ μέρη, ὡς ἐξῶθεν τῆς πρωτευούσης, εἰς Θερμὴν, Μόλυβον καὶ Πολυχνίτον, ἀναβρῦουσι καὶ θερμὰ μεταλλοῦχα ὕδατα, ὡς καὶ ἄλλα ψυχρὰ καθαρτικά, ὁποῖα τὰ τῆς Λιῶτας ἐν τελωνείοις, κατὰ τὴν ἄκραν τοῦ λιμενίσκου Γαθαθᾶ, καὶ ἄλλα, εἰς τὰ ὁποῖα μεγάλας ἀποδίδουσιν ἱαματικὰς δυνάμεις οἱ πάσχοντες· διὸ καὶ ἀμύπολλοι εἰς αὐτὰ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, Σμύρνης καὶ ἄλλων τῆς Ἀνατολῆς μερῶν συρρέουσι κατὰ τοὺς μῆνας Μάϊον καὶ Αὐγουςον.

Φρούρια, Βυζαντινῆς, ὡς φαίνεται, κατασκευῆς, ὑπάρχουσιν ἐν Λέσβῳ τὰ ἐξῆς: τὸ τῆς Πρωτευούσης (Μιτυλήνης), ἀρκούντως εὐρύχωρον καὶ οὐ μικρᾶς προσοχῆς ἄξιον διὰ τὰς ἐν αὐτῷ δεξαμενάς (στέρνας), τὰ ὑπόγεια καὶ ἄλλα τῶν παρελθόντων αἰώνων ἱκανῶς σπουδαῖα λείψανα, ἅτινα εἰς ἀρίστην διατηροῦνται κατὰστασιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις θεωρεῖ τοῦτο ὡς μίαν ἐκ τῶν κεντρικωτέρων καὶ ἀσφαλεστέρων φυλακῶν τῆς Αὐτοκρατορίας, πολλοὺς πάντοτε ἀνέκαθεν καὶ ἰδίως ἐπισήμους ἐξαποστέλλουσα ἐν αὐτῷ ἐξορίστους. Τὸ τοῦ

Οὐδὲ σπιθαμὴ γῆς σχεδὸν ὑπάρχει ἐν τῇ Νήσῳ ἤδη, εἰς ἣν νὰ μὴ ἀπαντᾷ τις ἐγκεντρισμένης ἢ πεφυτευμένης ἐλαίας. Λόφοι ὀλόκληροι γέμοντες ἀτημελήτων πρὶν παναρχαίων ἀγριελαίων ἐν Μιτυλήνῃ, Γέρα καὶ Πλωμαρίῳ κατέστησαν νῦν ἐλαιῶνες ὠραιότατοι. Οἱ δὲ τῶν δυτικῶν χωρίων κάτοικοι ἐπεδόθησαν ὅλαις αὐτῶν δυνάμεσιν εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῶν δένδρων τούτων, ἅτινα ἀλλαχόθεν μεταφέροντες εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν φυτεύουσι, διὰ κ μ ε δ ε ς αὐτὰ ἀποκαλοῦντες.

Μολύβου καὶ τοῦ Σιγρίου μικρότερα ὄντα τοῦ ἀνωτέρου κατὰ πολὺ. Ἐν τοῖς φρουρίοις τούτοις φυλάσσεται οἶτος σημαντικοῦ ποιοῦ ἀνανεούμενος κατ' ἔτος παρὰ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς.

Ἀρχαιότητες ἐλληνικῆς ἰδίως ἐποχῆς, ὡς περιφράγματα λιμένων, ὕδραγωγεῖα, κτίρια, ἀγάλματα, ἐπιγραφαί, λάρνακες, στήλαι κλπ. σώζονται πολλαὶ κατὰ τὰ μέρη αὐτῆς, Μιτυλήνην, Μόριαν, Λάψ' Μύλ' καὶ Ἐρρυσόν. Τὰ εἰς Μόριαν μάλιστα ὕδραγωγεῖα εἰσὶν ἀληθῶς θαυμασμοῦ ἄξια, καλῶς μετὰ παρέλευσιν δύο χιλιάδων ἢ καὶ περισσοτέρων εἰῶν σωζόμενα. Ἀνασκαφῶν δὲ τυχαίων ἐν Μιτυλήνῃ (5) καὶ Ἐρρυσῶν γινομένων ἀνορύσσονται καθ' ἑκάστην πλεῖστα διαφόρων ὑποθέσεων καὶ ἐποχῶν ἐλληνικῆς καλλιτεχνίας μνημεῖα, καλῶς τὸν τύπον τῆς τῶν προγόνων ἡμῶν εὐφυΐας φέροντα. Λίθος ὀρθογώνιος ἐν Ἐρρυσῶν ἄχρι σήμερον φυλάσσεται, ἐφ' οὗ ὑπάρχει κεχαραγμένον φηγίσμα τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἀφορῶν τοὺς διὰ πολιτικούς, ὡς φαίνεται, λόγους ἀπὸ τῆς Ἐρρυσσοῦ ἐξορισθέντας ἰσχυρῶς πολίτας. Ἄλλος δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν, οὗ ἡ ἀξία ποῦ ἐνέκειτο ἡμῖν μὲν ἄγνωστον, τοῖς δ' Εὐρωπαίοις γνωστόν, ἐκλάπη νυκτὸς ὑπ' αὐτῶν περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὡς λέγεται· ἀνάγκη ὅθεν φρονεῦμεν, οἱ διάφοροι τῆς Νήσου κοινότητες, ἐνθα τὰ ἱερά καὶ πολύτιμα ταῦτα πᾶν προγόνῳ ἡμῶν ἔργα εὐρίσκονται, ὅπως ἐπιμελῶς ὅσον τὸ δυνατόν, φυλάττωσιν αὐτά.

Τὸ κλίμα ἀπανταχοῦ τῆς Λέσβου, ἐκτὸς ὀλίγων τινῶν μόνον αὐτῆς τόπων, καὶ τοῦτο διὰ τὰ λιμνάζοντα αὐτόθι ὕδατα, ὡς ἐν Καλλονῇ, λόγου χάριν, διὰ τὴν Ἀλικήν (6), εἶται ὑ-

5) Γνωσταί εἰσι τοῖς πᾶσι βεβαίως αἱ πρό τινων ἐν τῇ ἀγίῳ Θεράποντι Μιτυλήνης ἀνευρεθεῖσαι σπουδαῖαι ἀρχαιότητες.

6) Βεβαιοῦσιν ὅτι ἀπὸ τινων ἐτῶν ἤδη ἄκρα ὑγεία ἐν Καλλονῇ ἐπικρατεῖ, ὅπερ ἀποδοτέον βεβαίως εἰς τὴν ἀναπτυχθεῖσαν αὐτόθι νῦν δένδρουφυτείαν ὡς δὲ ἐσχάτως ἠκούσαμεν, ἀγγλικῆ τις

γιέστατον, ζωογόνον καὶ εὐκραές· διὸ καὶ σπανιώτατα ἐνδημοῦσιν εἰς αὐτὴν οἱ πολλοὺς ἄλλους τόπους καθ' ἑκάστην μαστιζοῦνται ἐπιδημικοὶ ἀσθένειαι, χόλερα, εὐλογίαι, κακοήθειαι πυρετοὶ, κλπαι.

Τὸ κύριον τῆς Νήσου προϊόν ἐστίν, ὡς γνωστὸν, τὸ ἔλαιον, ἢ εἰσοδία τοῦ ὁποίου ἀνέρχεται πολλάκις εἰς 150 χιλιάδας κανταρίων (7). Ἐκτὸς τούτου δὲ ἀπὸ τινων ἐτῶν ἤδη, κατὰ τὰ δυτικὰ αὐτῆς μέρη ἤτοι πρὸς τὰ τοῦ Καζῶ Μολύβου χωρία προάγονται βαθμηδὸν νέα οὐ μικροῦ λόγου ἄξια προϊόντα, ὅποια τὰ τοῦ βαλανιδίου καὶ τῶν σταφυλῶν, τοῦ μὲν διότι ἔπαυεν ἀπὸ τινος εὐτυχῶς ἢ συνήθεια νὰ κόπτονται καὶ καταστρέφονται χάριν ξυλείας καὶ πυρᾶς τὰ λιαν ἐπωρῆλη τῶν βαλανιδίων ἤδη δένδρα (8), τοῦ δὲ διότι εἰς τὰ πεδινώτερα

ἑταιρία διαπραγματεύεται μετὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἀποξήρανσιν τῆς Ἀλικῆς. Εἶθε τοῦτο νὰ πραγματοποιηθῇ!

7) Οἱ πάντες γνωρίζομεν ὅτι ἱκανὸν τοῦ ἐλαίου τῆς Νήσου μέρος ἐξοδεύεται ἐν τε Μιτυλήνῃ, Πλωμαρίῳ καὶ Μολύβῳ πρὸς κατασκευὴν σάπωνος, τὸ πλεῖστον τοῦ ὁποίου μέρος σὺν τῷ ἐλαίῳ ἀλλαγῶ πρὸς πώλησιν μεταφέρεται. Τὰ λοιπὰ δὲ τῆς Νήσου προϊόντα, ἅν καὶ οὐχὶ εὐκαταφρόνητα, ἀνίκανά εἰσι δυστυχῶς πρὸς γενικὴν τῶν κατοίκων διατροφήν· διὸ καὶ πλεῖστα κατ' ἔτος ἐξῶθεν ἐν αὐτῇ εἰσάγονται, καὶ ἰδίως μάλιστα σίτος, ἢ ἐν τῇ Νήσῳ τοῦ ὁποίου παραγωγή μόλις δύναται νὰ διαθρέψῃ αὐτὴν ἐπὶ 5 μῆνας τὸ πολὺ, καθὰ λέγουσιν. Ἐκ τῶν δευτερευόντων τοῦ τόπου τούτου προϊόντων τὰ ὄστρακοδέρματα τῶν Κόλπων Γέρας καὶ Καλλονῆς, αἱ σάρδεις καὶ τὰ παστα-κεφαλούρια (βουβρίσια) τῆς Καλλονῆς, αἱ μυζήθραι τῶν Γελίων, Ἀγρας, Μανδραμάδου, τὰ πορτογάλεα τῶν Ππρακοίλων, τὰ σῦκα Γέρας, Καλλονῆς καὶ Βρεσσού, οἱ ἄρνες καὶ τὰ παρόμοια, χαίρουσι τὴν αὐτὴν ἢ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἔχαιρον ὑπόληψιν.

8) Ἄντι 3 μόνον γρῶσ. ἔτιμάτο τὸ κανδρ. βαλανδ. τὸ 1820.

αυτότι μέρη, ἤτοι εἰς Καλλονὴν, Πέτραν καὶ Ἐρεσσόν, ἤρχησαν νὰ ἐπιδιδῶνται δραστηρίως οἱ κάτοικοι εἰς τὴν ἀμπελοφυτεῖαν, κατασκευάζοντες σήμερον οἶνους ἀνταξίους τῆς παλαιᾶς αὐτῶν φήμης (9) οὗς εἰς Μιτυλήνην καὶ τὰλλα τῆς νήσου μέρη μεταφέροντες οὐ μικρὸν ἐπωφελοῦνται· ἐνῶ τὰ λοιπὰ τοῦ ἰδίου Καζᾶ χωρία, Στύφη, Φύλια, Σκαλοχωρί, Βατούτσα καὶ Τελώνια κατὰ μέσον ὄρον ὑπὲρ τὰς 25 χιλ. κantarίων βαλανιδίου κατ' ἔτος παράγουσι, ὅπερ εἰς τὰ γρόσια 65—70 συνήθως πωλεῖται (10).

Ὁ ὅλος τῆς Λέσβου πληθυσμὸς ἀνέρχεται σήμερον εἰς 120,000 ψυχὰς περίπου, ὧν τὸ 1)6 μόνις Ὀθωμανοὶ, οἵτινές εἰσι ἐν γένει ἀνδρες φύσει ἀγαθοὶ καὶ εἰρηνικώτατοι, ἀδελφικῶς πάντοτε μετὰ χριστιανῶν συζῶντες. — Πόλεις δὲ Κωμοπόλεις, πολίχναι καὶ χωριάδια ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ τὸ ὅλον 96, ὧν αἱ μὲν σύμμικται, αἱ δὲ καθαρῶς χριστιανικαὶ ἢ Ὀθωμανικαί.

Ἡ γλῶσσα τῶν χριστιανῶν τῆς νήσου ἂν καὶ ἐν ἐκάστῳ αὐτῆς χωρίῳ παρουσιάζει ἰδιωτισμοὺς δυσνοήτους· πολλάκις τοῖς ξένοις, καλῶς ὁμῶς ἐξεταζομένη ἀνευρίσκεται ἑλληνικωτάτη. Γνωστὸν ὅτι ὁ ἰδιότροπος Φαλμεράυερ πολλὰ κατὰ τῆς καταγωγῆς τῶν νῦν ἐλλήνων γράψας, τοὺς Λεσβίους

9) Ὁ οἶνος τῆς Λέσβου καὶ ἰδίως ὁ τῆς Μηθύμνης, ὡς προεῖρηται, ἦν τὸ πάλαι περιόλουτος καὶ παρ' Ἑλλησι λίαν περιζήτητος. Ἦδη δὲ ὁ ἐκ τῆς μικρᾶς πεδιάδος τοῦ χωρίου τῆς Πέτρας παραγόμενος τοιοῦτος, ἂν καὶ οὐχὶ εὐκαταφρόνητος, κατώτερος θεωρεῖται τοῦ τῆς Καλλονῆς, ὅστις κάλλιον παρασκευαζόμενος δύναται νὰ συγκριθῇ ἀληθῶς μετὰ τῶν περιφημοτέρων παντὸς ἄλλου τόπου.

10) Ἐκ τῶν κυρίων τούτων προϊόντων, ὡς καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν ἀπάντων τῆς Νήσου, ἡ Κυβέρνησις ἀπολαμβάνει, καθὰ ἐβεβαιώθημεν, ὑπὲρ τὰς 80 χιλιάδας λίρας κατ' ἔτος.

μόνους καί τινας ἄλλους ὡς τοὺς Τραπεζούντιους κλπ. ἀνεκέρηξεν ὡς γνησίους τῶν ἀρχαίων ἐλλήνων ἀπογόνους, ὅπερ παραλογισμὸς μὲν, ἀλλ' οὐχ ἦττον τρανωτάτη ὑπὲρ τῶν νῦν Λεσβίων ἀπόδειξις ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον ἔντονον φέρουσι τὸν προγονικὸν τύπον τῆς Αἰολοδωρικῆς κατὰ τε γλῶσσαν καὶ ἦθη καταγωγῆς, ὥστε μηδ' ὅ ἐκ προθέσεως μισέλλην οὗτος ἠδυνήθη ν' ἀρνηθῆ αὐτό. (11)

Ἡ συγκοινωνία τῶν κατοίκων ἐκάστης κοινότητος τῆς νήσου, ἥτις δι' ἡμιόων (12) συνήθως γίνεται, εἶναι δυστυχῶς κακίστη διὰ τὸ ὄρεινόν καὶ πετρῶδες τοῦ ἐδάφους αὐτῆς. Ἐτη τινὰ πρὸ τοῦ σεισμοῦ συνεργεῖα τῆς Σεβαστῆς ἡμῶν Κυβερνήσεως καὶ τῶν κατοίκων εἶχε χαραχθῆ ἀμαξωτὴ ὁδὸς, ἥτις ἐκ τοῦ κέντρου τῆς νήσου διερχομένη ἐπρόκειτο νὰ καταλήξῃ εἰς Σίγριον· δυστυχῶς ὅμως, τοῦ σεισμοῦ ἐν μέσῳ τῆς ἐργασίας ἐπελθόντος, ὠπισθοδρόμησε μέχρι τῶν νῦν ἡ ἀναγκασιότατη αὕτη διὰ τὴν Λέσβον ὁδοποιεῖται, ἥς τὴν ταχεῖν ἐπανάληψιν ἀπὸ καρδίας εὐχόμεθα.

Δημόσια ἐκπαιδευτήρια ἐν Λέσβῳ ὑπάρχουσι πεντήκοντα ἕξ προκαταρκτικὰ, εἰς τὰ ὁποῖα φοιτῶσιν ὑπὲρ τοὺς δισχιλίους καὶ πεντακοσίους μαθητὰς, ἐν Γυμνασίῳ ἐν Μιτυλήνῃ (13),

11) Οἱ Λέσβιοι κοινῶς παρὰ πάντων ὁμολογοῦνται ὡς γνήσιοι τῶν ἀρχαίων Αἰολέων ἀπόγονοι· εἰσι δὲ δραστήριοι καὶ ἐπιχειρηματῆαι ἔμποροι, εὐφυεῖς, φιλόξενοι καὶ φιλόμουσοι (ἐκ τῶν λεξικῶν τῶν κυρίων ὀνομάτων τῆς εταιρίας τῶν Γάλλων σοφῶν). Πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα τὰ μελέτης καὶ σπουδῆς ἀξία καθ' ὅσον τοὺς ἰδιωτισμοὺς τῆς τῶν Λεσβίων γλώσσης ἀφορᾷ, πλὴν τοῦτο ἀνδρὸς ἐτέρου ἴδιον.

12) Ἀριθμοῦνται ἐν τῇ Νήσῳ ἡμίονοι ὑπὲρ τὰς 25 χιλιάδ. φορβάδες καὶ ἵπποι ὑπὲρ τὰς 30 καὶ ψυλὰ ἄλλα ζῶα, πρόβατα, αἶγες κλπ. ἄνω τῶν 60.

13) Περιττὸν κρίνομεν ὅπως ἀναφέρωμεν καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα σήμερον ὅτι μεγάλως κατεπείγει ἤδη ἡ σύστασις κεντρικοῦ καὶ ἐν

ἐν ἡμιγυμνάσιον ἐν Πλωμαρίῳ, ἑπτὰ ἑλληνικά σχολεῖα (ἐν Μιτυλήνῃ, Μολύβῳ, Μανδαμάεῳ, Καλλονῇ, Ἀγιάσῳ, Βατούσῃ, Ἀγία Παρασκευῇ καὶ Πολυχνίτῳ) καὶ περὶ τὰ δέκα ἑπτὰ Παρθεναγωγεῖα. — Ἴατροὶ ἐπιστήμονες 18 καὶ πλοῖα μεγάλα καὶ μικρὰ ὑπὲρ τὰ 250.

Διαιρεῖται δὲ ἡ Νῆσος πολιτικῶς μὲν εἰς δύο Καζάδες· τὸν τῆς Μιτυλήνης καὶ τὸν τοῦ Μολύβου, ἐκκλησιαστικῶς δὲ (14) εἰς ἰσαριθμούς ἐπαρχίας τὴν τῆς Μιτυλήνης καὶ τὴν τῆς Μηθύμνης, ὧν τὰ καθέκαστα εἰς τὰ ἑξῆς ἐνταῦθα συνοψίζομεν.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΙΤΥΛΗΝΗΣ.

Τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἀποτελοῦσι τριάκοντα ὁμοῦ τὸν ἀριθμὸν μεγάλα καὶ μικρὰ Κοιότητες, ὧν πρωτεύουσα ἐστὶν ἡ τανῦν τῆς Μιτυλήνης πόλις (Κάστρον), ἣτις εὐτυχῶς ἤδη μία ἐκ τῶν καλλίστων τῆς Τουρκικῆς Ἐπικρατείας μικροπόλεων λογίζεται, κατὰ τε τὸν πληθυσμὸν, τὴν ὡραιότητα τῶν οἰκοδομημάτων τῆς, τὴν καλλονὴν τῶν ἐξοχῶν τῆς, τὴν εὐθηνίαν καὶ πλευσιότητα τῶν τροφίμων τῆς, καὶ δὴ τὴν ἰκανὴν τῆς νέας γενεᾶς τῶν κατοίκων αὐτῆς μόρφωσιν, ἀναπτυχθεῖσα θαυμασίως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ παρόντος κυρίως αἰῶνος.

τῆ ἐπαρχία Μηθύμνης Γυμνασίου, ὅπερ θαυμασίως πράγματι ἐν τῇ τοῦ Δειμῶνος Μονῇ κατορθοῦται, ὡς πρὸ τινῶν ἐτῶν οἱ κ. Μ. Κάμπερ, ἱατρὸς, Ζαφ. Ὑπανδρευμένος, Γ. Ἀριστείδης καὶ τόσοι ἄλλοι λόγιοι τῆς ἐπαρχίας ἄνδρες κατέδειξαν.

14) Ἐκκλησιαί ἐν τῇ Νήσῳ ὑπάρχουσι τὸ ὅλον 94, ἐν αἷς ἐφημερεύουσιν 132 ἱερεῖς· 5 ἱερά Μοναστήρια καὶ 8 τούτων Μετόχια.

Ἡ ἐμπορικὴ ἰδίως μάλιστα ζωηρότης, ἥτις ἀπό τινων ἐ-
τῶν ἤδη ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπικρατεῖ, εἶναι πολλοῦ λόγου
ἄξια σήμερον· ἔμποροι Μιτυληναῖοι εἰς τὰς πλείστας τῆς
Τουρκίας, τῶν Ἑγεμονειῶν, τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς δυτικῆς
Ῥωσσίας πόλεις, δηλ. εἰς Κωνσταντινούπολιν, Ἰβραίταν,
Σμύρνην, Θεσσαλονίκην, Βουκουρέστιον, Ταϊγάνιον, Ἀλε-
ξάνδρειαν, Γαλάζιον κτλ. πρὸ πολλοῦ ἀποκαταστάντες ση-
μαντικὸν ἐνεργοῦσιν ἐμπόριον εἰσαγωγῆς τε καὶ ἐξαγωγῆς δι'
ἀνταποκρίσεως ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν Μιτυλήνῃ, μεθ' ἧς, ὡς
γνωστὸν, τὰ πλείστα τῆς κατέναντι Ἀνατολῆς μέρη συνεμ-
πορεύονται.

Τῶ λιμένι τῆς πόλεως νῦν ταύτης, ὅστις ἀπό τινος δαπάνῃ
αὐτῆς καὶ τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως λαμπρότατα ἐπεσκευά-
σθη καὶ ἐκαλλωπίσθη (15), προσεγγίζουσι τὰ πλείστα τῶν
διαφόρων ἐταιριῶν ἀτμόπλοια, ἅπερ μυρίων ὠφελειῶν τῇ πόλει
ταύτῃ πρόξενα γίνονται, εἰς ἀδιάκοπον καθιστῶντα συγκοι-
νίαν μετ' αὐτῆς τό τε ἐσωτερικὸν τῆς Νήσου καὶ τὰ κατέ-
ναντι πλουσιώτατα τῆς Ἀνατολῆς μέρη, Κυδωνίας (Αἰβαλί),
Ἀδραμῆτι, Δικελί, Ἠέρογαμον, Μακαρῶν κλπ. Ἀπό τινων
ἐτῶν δὲ σύρμα τηλεγράφου καὶ μετ' αὐτῆς συνδεθὲν παρέχει
πρὸς τοὺς κατοίκους τὴν πολύτιμον ταύτην εὐχολίαν ὅπως
συνεννοῶνται αὐθωρεὶ ἐν ἀνάγκῃ μετὰ παντὸς ὁποιοῦδήποτε
τόπου.

---

15) Ὡ πόσον ὠραῖος ἐστὶν ἀληθῶς ὁ ἐπὶ τῆς προκουμαίας
τοῦ λιμένος τούτου γινόμενος νῦν ὑπὸ τῶν κατοίκων περίπατος!
Ὡ πόσον μαγευτικὴ καὶ ποητικωτάτη ὁράται ἐκ τοῦ τόπου
τούτου, ὃν Μοράγιο κοινῶς καλοῦσιν ἀδτόθι σήμερον, ἡ τοπο-
θεσία τῆς πόλεως καὶ τῶν περὶ αὐτὴν τόπων καὶ ἰδίως ἡ τοῦ
λεγομένου Κισσίου, ἣν καὶ αὐτὴ ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ ἀποθα-
νὼν Σουλτὰν Μετζιτ εἶχε τιμῆσει διὰ τῆς παρουσίας Του, ὅτε
τὸ 1844 ἠυδόκησεν ὅπως ἐπισκεφθῇ καὶ τὴν νῆσον ἡμῶν ἐν τῇ
μικρᾷ ἐκείνῃ περιοδείᾳ Του.

Μέχρις ἐσχάτων τοῦ παρελθόντος εἰσέτι αἰῶνος, εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι διὰ τὸ δεινὸν τῆς ἐποχῆς καὶ εἰ τῆς πόλεως ταύτης κάτοικοι, ὡς καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν ἅπαν, εἰς ἀμάθειαν λυπηρὰν καὶ ἀκοινωνησίαν παρέμεινεν, ἐξ οὗ καὶ αἱ μέχρις ἡμῶν λεγόμεναι μομφαὶ τινὲς κατ' αὐτῶν καὶ κατηγορίαι, ὧν αἱ πλεῖστα πάντη παιδαριώδεις ἀληθῶς εἰσι καὶ τῇ νέᾳ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ταύτης γενεᾷ ὅλως ἀνάρμοστοι· καὶ ὅμως οὐδόλως αἰσχύνονται καὶ νῦν εἰσέτι ἀσυνείδητοί τινες τῶν ξένων, ἐξ ἀτομικῶν αὐτῶν παθῶν πάντοτε κινούμενοι, νὰ οἰκοδομῶσιν ἐπὶ τῶν τεῦ μεσαιῶνος ληρημάτων τούτων σαθράς καὶ καταπτύστους λιβελλογραφίας, αἵτινες ὅμως εὐτυχῶς οὐδὲν ἄλλο, εἰμὴ τὴν ἀγανάκτησιν καὶ μομφὴν τῶν φρονίμων ἀνθρώπων κατὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν κυρίων ἐπισύρουσιν.

Ὅσον δὲ τὰ τῆς φιλομουσίας ὡς καὶ τὰ τῆς διανοητικῆς βελτιώσεως καὶ ἀναπτύξεως τῆς πόλεως ταύτης ἦδη ἀφορᾷ, μάρτυς ἱκανὸς αὐτῶν, λέγομεν, πρῶτον μὲν τὸ λαμπρὸν καὶ περίπυτον ἐν αὐτῇ Γυμνάσιον, ὅπερ ὑπὸ τοῦ σοφοῦ τανῦν γυμνασιάρχου καὶ ἐξ εὐπαιδευτῶν διδασκάλων καθηγετούμενον, ἀληθῆ ὄντως τιμῆν εἰς τὴν νῆσον ἅπασαν περιποιεῖ καὶ ἱκανὸς καθ' ἑκάστην εἰς τὰ διάφορα αὐτῆς χωρία καὶ ἀλλαχοῦ ἐξαποστέλλει διδασκάλους· δεῦτερον δὲ, τὸ καλῶς κατηρητισμένον κεντρικὸν αὐτῆς Παρθεναγωγεῖον. Ἡ Λέσχη, ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης, τὸ Νοσοκομεῖον, τὸ Τυπογραφεῖον, καὶ πλεῖστα, ἄλλα τούτοις ὅμοιαι ἱερά τε καὶ φιλόφρονα καταγώγια, περὶ ὧν καὶ παρ' ἄλλων πολλῶν πολλάκις λόγος ἱκανῶς ἐγένετο, ὡς νομίζομεν.

Τὴν πόλιν τῆς Μιτυλήνης τιμᾷ πρό πολλοῦ διὰ τῆς ἐξόχου παρουσίας τοῦ ὁ ἐν ἱεράρχαις σεβάσμιος καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀληθῆς ποιμῆν πρώην Ἀλεξανδρείας Κ. Καλλίνικος, οὗ τὰς σπανίας ἀρετὰς καὶ τὰ πρὸς τὴν πατρίδα ἡμῶν

εὐγενῆ ὅπως αἰθήματα, ὡς τοῖς πᾶσι γνωστὰ, παραλείπομεν.

Τί δὲ δὲν ἔχει νὰ εἶπη τις καὶ περὶ τοῦ φιλομούσου ἀληθῶς καὶ ἀριπρεπεστάτου αὐτῆς ποιμενάρχου Κ. Κ. Μεθοδίου, ὃς αἰετοτε πατρικῶς ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου του μεριμνῶν καὶ τὴν διαδοσὶν τῆς ἀληθοῦς παιδείας ἀόκνως ἐπιδιώκων, δὲν ἐβράδυνεν ἵνα καὶ αὐτὰ τὰ ἐν Μιτυλήνῃ καὶ Ἐρεσσῶ κτήματα τῆς Μητροπόλεως γενναίως εὖτω ὑπὲρ τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς ἐπαρχίης αὐτοῦ διαθέσῃ;

Ἐν τῇ πρώτευσί τούτῃ τῆς Μιτυλήνης ἐβρέουσαν ἀνέκαθεν ὁ Γενικὸς τῆς Νήσου Διοικητῆς, ὁ ἅγιος Μιτυλήνης καὶ οἱ ὑποπρόξενοι τῶν εὐφόρων Αὐλῶν: Ρωσσίας, Αὐστρίας, Ἑλλάδος, Γαλλίας, Ἰταλίας, Ὀλλανδίας, Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικῆς.

Εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Μιτυλήνης ὑπάγεται, ὡς γνωστὸν, τὸ πλεῖστον τῆς Νήσου μέρος καὶ ἐξῆς μάλιστα οἱ εὐπορώτεροι καὶ πολυανθρωπότεροι αὐτῆς χωροπόλεις Πλωμάριον, Γέρο, Ἀγιάσος, Βρυσιά, Πολυχίτος, Ἐρεσσός καὶ ἄλλαι, ὧν οἱ πλεῖσται καὶ πρὸ πάντων ἡ τοῦ Πλωμαρίου (16) εἰς ἀ-

---

6) Μόνοι οἱ λαβόντες ἀφορμὴν ἐκ τοῦ πλησίον νὰ γνωρίσωσι τὴν μικρὰν ταύτην πολιτείαν δύνανται μεθ' ἡμῶν νὰ συνομολογήσωσι τὴν ὑπάρχουσαν αὐτόθι ἤδη ἀνάπτυξιν. Ὅποια τάξις καὶ ὑπηρεσίας ἀκρίβεια ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις αὐτῆς! Ὅποια ἐμπορίου κίνησις ἐν τῇ ἀλιμένῳ παρ' αὐτῇ ὄχθῃ τῆς θαλάσσης! Αὐτόθι ὁ ἐργάτης μὲν ἀπὸ πρωίας μέχρι ἐσπέρας ἀδιακόπως ἐργαζόμενος τοὺς βράχους εἰς ὠραιώτους ἐλαιῶνας μεταβάλλει· ὁ ἔμπορος δὲ, μεγάλα καὶ ὑψηλὰ ἀδιαλείπτως σκεπτόμενος, μηχανικὰ ἐλαιοτριβεῖά τε καὶ σαπονοποιεῖα κατορθοῖ καὶ πλοῖα πολλῶν χιλιάδων κοιλῶν κατασκευάζεται. Ἡ Κοινότης αὕτη σεμνύεται πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ δικαίῳ τῷ λόγῳ ἐπὶ τῷ κατὰ τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους ἀναδειχθέντι διαστήμῳ

πίστευτον ἀληθῶς βαθμὸν προόδου καὶ ἀναπτύξεως ἤδη εὐρισχεται.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι κατ' ἄλλων τινῶν, ὡς καὶ κατὰ μιᾶς ἢ δύο ἐκ τῶν προλεχθέντων μεγάλων τῆς ἐπαρχίας ταύτης Κωμοπόλεων, ὀλίγα τινὰ ὑπὸ τινων συνήθως λέγονται ἡμεῖς ὁμως οὐδέν τι βασιμῶς περὶ αὐτῶν ὀριστικῶς ἀποφανθῆναι ἐυνάμεθα, ὡς μήπω ἀκριβῶς τὰ κατ' αὐτάς ἐπιστάμενοι, ἄλλως τε δὲ πεπεισμεθα ὅτι εἰ ἐν αὐταῖς ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἀποκαταστάντες πλείους αὐτῶν ἄνδρες λόγιοι οὐ μικρὸν συντελοῦσι νῦν βεβαίως ὑπὲρ τῆς βαθμιαίας μωρφώσεως τῶν κατοίκων αὐτῶν καὶ ἀναπτύξεως.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΗΘΥΜΝΗΣ.

Ἐν τῇ σημερινῇ τῆς Μηθύμνης πόλει, ἦτοι ἐν Μολύβῳ, διέμενον ἄλλοτε καὶ ὀθησκευτικὸς τῶν χριστιανῶν τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἀρχηγός, ἐξ οὗ καὶ Μηθύμνης ὁ Ποιμενάρχης οὗτος ἐκτίσσει κέκληται, ἀλλ' αἷτια σπουδαῖν, ἡμῖν δυστυχῶς ἀγνώστα, ἠνάγκασαν, φαίνεται, τινὰ ἐξ αὐτῶν ἐν δειναῖς ἐποχαῖς καὶ δυσχερεσί χρόνοις νὰ μεταθέσῃ τὴν Μητρόπολιν τῆς ἐπαρχίας ταύτης εἰς Καλλονήν, ἐνθα καὶ μέχρι τῆς σήμερον διὰ λόγους οἰκονομίας ὑπάρχει, ἂν καὶ πολλὰ πρό τινος περὶ μεταθέσεως εἰς Μόλυβον ὑπὸ τῶν πλείοτέρων Κοινοτήτων διενηργήθησαν· οὐχ ἦττον ὁμως ὑπάρχει συνοδική περὶ τῆς ὑ-

---

αὐτῆς τέκνω Βενιαμὶν τῷ σοφωτάτῳ, οὗ, δυστυχῶς, τὴν ὑπό τινος τῶν μαθητῶν αὐτοῦ γραφεῖσταν ἄλλοτε βιογραφίαν διὰ λόγους ἄλλους ἀναγκαζόμεθα νὰ παραλείψωμεν πρὸς τὸ παρόν.

ποθέσεως ταύτης ἀπόφασις τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας, ἧς ἀντίγραφον ἐν τοῖς πρωτίσταις τῆς ἐπαρχίας Κοινοτήσιν εὑρηται, λέγουσα ἐν συνόψει ὅτι, κατα τὸ συμφέρον ἐκάστης τῶν Κοινοτήτων, δύναται ὁ κατὰ καιρὸν ἀρχιερεὺς τῆς ἐπαρχίας Μηθύμνης νὰ διαμένῃ ἀκωλύτως ἐν Μολύβῳ ἢ ἀλλαχόσε τῆς ἐπαρχίας του ὅσον ἀπαιτεῖται. Φρονοῦμεν ὅθεν ὅτι ὁ νῦν ἁγ. Μηθύμνης Κ. Κ. Ποίσιος, περὶ τῆς ποιμαντορικῆς τοῦ ὁποῖου ἱκανότητος πεπεισμεθα, ἀμψότερα θέλει ἱκανοποιῆσαι τὰ μέρη, διατρέψων ἔστιν ὅτι καὶ ἐν Μολύβῳ, ἐνθα, εἶναι ἀληθές, πολλὰ τῆς ἐπαρχίας συμφέροντα καθιστῶσιν ἀναγκαιοτάτην πολλάκις τὴν παρουσίαν αὐτοῦ.—Συναποτελοῦν δὲ τὴν ἐπαρχίαν Μηθύμνης 37 τὸ ὄλον μεγάλοι καὶ μικροὶ Κοινοτήτες.

Ἐν Μολύβῳ πρὸς τοὺς ἄλλοις, συναίνεσις τῆς Κυβερνήσεως, παρέμεον ἄλλοτε ἀπεσταλμένοι τιμῆς ἐκ μέρους τῶν χριστιανῶν τῆς ἐπαρχίας ταύτης, Καζάβεκλήδης ἐπιλεγόμενοι εἶσι οἱ ἐπ' ἐσχάτων Χατζῆ Γιαννάκης ὁ ἐκ Μολύβου, Φωτᾶκης, Ν. Ἀντωνίου καὶ Μ. Ἐρρασοῦ οἱ ἐκ Τελωνείων Χατζῆ Ἀναγνώστης, ὁ ἐκ Σκαριᾶς Τζονέτος καὶ Κοῦκκος οἱ ἐξ Ἐρρασοῦ, Εὐαγγελιῆς καὶ Παυλῆς οἱ ἐκ Βατούρης, Ἰαχίμογλου ὁ ἐξ Ἀργένου καὶ Χατζῆ Νικολῆς ὁ ἐκ Πέτρας (17), ἔργον τῶν ὁποῖων ἦν νὰ ἐπι-

17) Ἴδου τί περὶ αὐτῶν ὁ Κ. Σ. Ἀναγνώστου εἰς τὴν Λεσβιάδα του λέγει

«Καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας αὐτῶν εἰς καιροὺς θλιβερᾶς δυστυχίας τε καὶ ἀμαθείας δὲν ἔπαυσεν ἡ Λέσβος, καὶ ἰδίως τὰ δυτικὰ αὐτῆς χωρία, νὰ γεννῶσι ἄνδρας τινες ἐνίοτε μεγαλοφύεις, μεγαλόνοας καὶ τολμηροὺς καίτοι ἀγραμμάτους λέγω τὸν μακαρίτην Χατζῆ Γιαννάκην ἐκ Μολύβου, τὸν ἐξ Ἐρρασοῦ Τζαννέτον, τὸν ἐξ Ἀγρας Γεώργιον ἰατρόν, τὸν ἐκ Τελωνίων Φωτᾶκην, τὸν ἐκ Καλλονῆς Χατζῆ Ῥάλλην κλπούς.» Ὁ κ. Ἰωάννης Κοῦκκος, ὡς κατόπιν φαίνεται, ἀναδειχθεὶς μεταξύ τῶν ἀνωτέρω δὲν ἀναφέρεται.

τηρῶσι καὶ ὑπερασπίζονται τὰ τῶν χριστιανικῶν Κοινοτήτων τῆς ἐπαρχίας συμφέροντα· διὸ καὶ εἰς κρισιμωτάτας πολλάκις περιστάσεις τῆς ἐπαρχίας ὡς καὶ τῆς Νήσου ἀπάσης ἐν γένει, μεγάλως οὗτοι συνετέλεσαν δυνάμει τῆς πολιτικῆς αὐτῶν ἱκανότητος καὶ μεγάλης παρὰ τοῖς κρατοῦσιν ὑπολήψεως. Ἦδη ὅμως ἀπὸ τῆς μεταβολῆς τοῦ Κυβερνητικοῦ τῆς Αὐτοκρατορίας συστήματος περιττὴ ἡ ἀντιπροσωπεῖα αὕτη ἐθεωρήθη, ἀναπληρουμένη διὰ τῶν κατὰ καιροῦς ἐξ αὐτοῦ τοῦ Μολύβου ἐκλεγομένων χριστιανῶν συμβούλων ('Αζάων'), ἐν εἰς διαπρέπουσιν, εἶναι ἀληθῆς, ἄνδρες ὄντως ἀγαθοὶ καὶ φιλοπάτριδες.

Ἡ παροῦσα δὲ τοῦ Μολύβου κατάστασις ἐστὶν εὐτυχῶς ἀρίστη διότι καὶ τῶν ἀναγκαιοτέρων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων εὐμοιρεῖ καὶ ἐμπόριον ἱκανῶς ἀνεπτυγμένον κέκτηται· οὐχ ἥττον δὲ καὶ πολλαὶ τῶν τῆς ἐπαρχίας ταύτης Κωμοπόλεων καὶ ἰδίως ἡ στενοφυῆς καὶ βραχυώδης μὲν καλλιτέκνος ὅμως Βατοῦσα, ὁ Μανδιμάδας, ἡ Ἁγία Παρασκευῆ, Πέτρα καὶ ἡ Καλλονή, τὰ καλλὰ καὶ σωτήρια τῆς παιδείας ἀποτελέσματα πρὸ πολλοῦ αἰσθανθεῖσαι, μυρίας διὰ παντός καταβάλλουσι προσπαθείας ὅπως συστηματικώτερα τὰ τῶν γραμμάτων θεραπευτήρια καταστήσωσι (18)· διόπερ καὶ μόναι αἱ Κοινότη-

---

18) Αἱ Κοινότητες αὗται ἀπὸ τριακονταετίας σχεδὸν διατηροῦσιν ἐν αὐταῖς διδασκάλους Ἑλληνας, ὅπερ μαρτυρεῖ τὴν ἱκανὴν τῶν κατοίκων αὐτῶν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν φιλομουσίαν· ἐν Βατούσῃ ἐσχάτως μάλιστα συνεργεῖα φιλοτίμων τε καὶ φιλοκάλων τινῶν αὐτῆς τέκνων, συνεστήθη φιλόμουσος ἐκπαιδευτικὴ Ἀδελφότης, ἧς τὰ κεφάλαια εἰς χιλίας περίπου ὄθωμ. λίρας ἀνέρχονται σήμερον, ὡς βεβαιούμεθα, ἐκ τῶν προσόδων τῶν ὁποίων (δηλ. τοῦ τόκου) διατηρεῖται ἀπὸ τετραετίας ἤδη καλῶς κατηρτισμένη Ἑλληνικὴ Σχολὴ ὑπὸ εὐπαιδευτοῦ νῦν καὶ φιλοτίμου λίαν διδασκάλου διευθυνομένη.

τες τῆς ἐπαρχίας αὐται εὐμοιροῦσιν ἀνδρῶν τοιούτων, οἵτινες
διὰ τῶν γνώσεων αὐτῶν καὶ τῆς παιδείας οὐ μόνον τὴν ἐπαρ-
χίαν τιμῶσιν ἀλλὰ καὶ τὴν νῆσον ἡμῶν ἅπασαν καθωραΐζου-
σι. Τί δὲ εἶπωμεν περὶ δύο ἢ τριῶν ἄλλων μεγάλων τῆς ἐπ-
αρχίας ταύτης Κοινοτήτων, ὧν οἱ κάτοικοι τὸν νήδυμον εἰσέτι
δυστυχῶς κοιμῶνται ὕπνον, φθίνοντες ἤδη τοῦ δεκάτου καὶ
ἐνάτου αἰῶνος τῆς προόδου καὶ ἀναγεννήσεως!

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Κατάλογος ονομαστικῶς τῶν Κοινοτήτων τῆς Νήσου

Α'.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΙΤΥΛΗΝΗΣ.

Όνομα	ἀπόστασις ἀπὸ Μιτυλήνης	Οἰκίαι		Κάξες εἰς ὃν ἔχαστη ὑπάγεται (α)	Παρατηρήσεις (β)
		Χριστιανικ.	Ώθωμαν.		
Μιτυλήνη	ὥραι »	2560	380		διατηρ. Γυμν., 2 ἄλληλ. 2 Παρθ.
Μόρια	1	410		Μιτυλ.	ἄλληλ. καὶ Παρ.
Ἀφάλωνας	1 1/4	166		»	ἄλληλοδιδακτ.
Παναγιουῶδα	1	40		»	
Πάφλα	1 1/2	360		»	σχολ. ἄλληλοδ.
Θερμὴ	2	200	80	»	»
Πηγὴ	3	88		»	»
Κώμη	3		45	»	
Κυδῶνα	3 1/2		70	»	
Μυσεγνά	3	188	14	»	ἄλληλοδιδακτ.
Χάλικες	3 1/2	200		»	»
Καγιάνι	1	167		»	»
Πληγῶνι	1	110		»	
Ἀγ. Μαρίνα	1	220		»	ἄλληλοδιδακτ.
Λουτρὰ	1 1/2	180	15	»	»

(α) Πολλὰ Κοινότητες ἐνῷ ἐκκλησιαστικῶς ὑπάγονται εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μιτυλήνης, πολιτικῶς ὑπάγονται εἰς τὴν τῆς Μηθύμνης (Μολύβου) καὶ τὰνάπαλιν καὶ διὰ τοῦτο καλὸν θεωρήσαμεν ὅπως καὶ περὶ τούτου ὁ ἀναγνώστης διαφωτίζεται.

(β) Τὰ σχολεῖα εἰσὶ, ὡς γνωστὸν, τὰ μόνυ μαρτύρια τῆς ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς καταστάσεως, ἐκάστου τόπου διὸ καὶ εἰς τὰς παρατηρήσεις ἀντιπάσης ἄλλης πληροφορίας περὶ τῶν σχολείων ἐκάστης κοινότητος ἰδιαίτερος λόγος γίνεται.

Σκόπελος	3	320	110	Μιτυλ.	άλληλ. και Παρθ.
Μεσαγρός	3	190	70	»	σχολ. άλληλοδ.
Ἄγ. Ἰωάν. και	3		30	»	
Σαμαβοῦτα				»	
Παπάδος	3	215		»	άλληλ. και Παρθ.
Πλακάδος	3	90		»	
Σαποῦνι	3		50	»	
Παλαιόκηπος	3 1/2	330		»	άλληλ. και παρθ.
Κατωτρίτος	3	100	52	»	σχολ. άλληλοδ.
Σκοῦντα	3	110		»	
Ἕπιοσ	3	150	54	»	σχολ. άλληλοδ.
Κεραμιζά	3		35	»	
Ἰασώματος	4	160		»	σχολ. άλληλοδ.
Ἁγιάσσοσ (α)	4	1418		»	έλλ. άλλ. Παρθ.
Κοινόττῃσ Πλω-	7	2715		»	1 έλλ.. 5 άλληλ
μαρίου (β)				»	και 2 Παρθεναγ.
Ἰμπελικό	8	106		»	
Βοῦρκοι	8	85		»	
Βρυσιά	8	440		»	άλληλ. και Παρθ.
Πολιχνίτοσ	8	1060	56	»	έλλ. άλλ. και Π.
Γρίπα	8		30	»	
Ἀησόριον	8	106	20	»	σχολ. άλληλοδ.
Βασιλικιόττῃσ	7	207	50	»	»
ἸἈγρα	14	235	90	Μολύβ.	»
Μεσότοποσ	15	240	35	»	»
ἸΕρессόσ	16	475	70	»	(άλλ. και Π.οικο-
Σίγριον	16		68	»	δομουμέν.κ.ἸΕλ.)

(α) Ἐν τῷ ναῷ τῆσ Ἁγιάσσοσ ὑπάρχει εἰκὼν τῆσ Θεοτόκου ἧτισ λέγεται ὅτι εἶναι μία ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Εὐαγγ. Λουκᾶ ζωγραφισθέντων· διὸ και μέγα πλῆθος προσκυνητῶν συρρέει τὴν 15 Αὐγούστου.

(β) Τὴν ὅλην τοῦ Πλωμαρίου Κοιν. ἀποτελοῦν τὰ ἐξῆσ· 19 χωριά, τὸ κυριώσ Πλωμάριον, ὁ Ποταμόσ, Πλαγιζά, Τρίγωνοσ, Παλαιοχωρι, Κουρνέλα, Βουρρό, Ἀκρόσι, Δρυττα, Λεύρα, Κάτω χωριό, Μηλιέσ, Βελανιάσ, Λοδοχωρι, Μέσσοσ, Λιμνί, ἸἈπὼν-Χωριὸν, Πλαστόν και Κουτροβίτι.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΗΘΥΜΝΗΣ

Όνομα	ἀπόστασ. από Μετλήνης	Οικίαι		Καζᾶς εἰς ὃν ἐκάστη ὑπάγεται	Παρατηρήσεις
		Χριστιανικ.	Ἵσθαιαν.		
	ὥραι				
Ἀχυρῶνα	7	277		Μολύβου	ἀλληλ. καὶ Παρ.
Δάφνα	7	113	50	»	Σχολ. ἀλληλοδ.
Σουμούρια	7		20	»	»
Γζουμαῖλι	7		25	»	»
Ἀργιανὰ	7		30	»	»
Κιράμι	7	95		»	Σχολ. ἀλληλοδ.
Παπιανὰ	7	73		»	»
Ἀγ. Παρασκευή	7	710		»	ἐλλ. καὶ ἀλληλ.
Κωλομητάδος	8	160		»	»
Κλαπάδος	8		60	»	»
Στύψις	8	382		»	Σχολ. ἀλληλ. (α)
Υψηλομέτωπον	10	271	55	»	»
Γέλια	10	223	65	»	»
Μανδαμάδος	8	647		Μιτουλ.	ἐλλ., ἀλλ. καὶ Π.
Κουκμίδος	8		20	»	»
Κάπη	9	257	110	»	Σχολ. ἀλληλοδ.
Κλιού	9	180	73	»	»
Σκαμιὰ	10	183	60	Μολύβου	»
Χάλικας	11	77	20	»	»
Ἀργενος	12	120	120	»	Σχολ. ἀλληλοδ.
Λαθιόνας	12	150	150	»	»
Μόλυβος	12	523	404	»	ἐλλ. ἀλλ. καὶ Π.
Πέτρα	11	210	210	»	»

(α) Αὐτοὶ ὡς μανθάνομεν πρόκειται νὰ συστήσῃ καὶ Παρθεναγωγεῖον.

Χιλιοπηγάδα	11		30	Μολύβου
Πετριτζήκι	10	70	20	»
Βαφίδας	10	60		» Σχολ.άλληλοδιδ.
Ε' τάρο	10	280		» »
Φύλλα	9	314	80	» »
Ανεμώτια	8	145	90	» »
Τσουκαλοχώρι	12	200	270	» »
Τελώνια	14	689		» άλληλ. και Παρθ.
Τζήθρα (α)	12	30		» »
Βατούσα	12	460		» έλλ. άλλ. και Παρ.
Χύδρα	12 ¹ / ₂	166	42	» Σχολ.άλληλοδιδ.
Φτερούντα	12	160	90	» »
Ρέμα	12	38		» »
Παράκοιλα	8 ¹ / ₂	140	95	» Σχολ.άλληλοδιδ.

(α) Ἡ Τζήθρα ἤρθε μετ' ἄλλοτε, ὡς αἱ οἰκιῶν σωρεῖαι τοῦτο τρανῶς μαρτυρεῖ, πολλὰς οἰκιῶν ἐκκτοντάδας, ἐπισκοπῆ οὔσα, καθὰ εἰκάζεται, μὲς τῶν δύο τῆς νήσου Μητροπόλεων· τοῦθ' ὅπερ καὶ ἡ ἐν Μολύβῳ Ἀρχὴ καὶ μέχρις ἐσχάτων εἰσέτι (Τζήθρα Μουκασασί) ἀπεκίλει καὶ ἔγραφε ἅπαντα τὰ περὶ αὐτὴν μέρη Τελωνείων κλπ. Αὐτῶν εὔρηται τὰ τῶν μοναστηρίων, Περιβολῆς καὶ Κρεακώπου πλουσιώτατα κτήματα, ἐλαιῶνες, περὶ λίαν, ἀγροὶ κλπ. ἅτινα ἀγνωστον πῶς καὶ πότε εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἐν Χρυσουπόλει τῆς Κων/λεως ὄθωμ. τεμένους περιέπεσαν.

ΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ
ΤΩΝ ΕΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΕΙΣΜΟΥ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΣ.

Τὸ ψύχος ὅπερ κατόπιν ἀκαταπαύστων μηνιαίων βροχῶν εἶχεν ἐπέλθῃ τῇ Νήσῳ κατὰ τὴν 11ην καὶ 12ην Ἰανουαρίου τοῦ 1850, ἣν ὁλως πρωτορανῆς καὶ πρωτάκουστον τὸ θερμόμετρον εἶχε καταβῆ τότε μέχρι τοῦ 8° βαθμοῦ. Αἱ ὁδοὶ τῆς πόλεως καὶ τῶν χωρίων ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἦσαν πάντῃ ἀνθρώπων ἔρημοι. Αἱ ἐργασίαι τῶν κατοίκων ἐπὶ μῆνα ὅλον διεκόπησαν. Ἀνθρωποὶ δυστυχεῖς καὶ ἄσποροι εἰς τὰς ἐξοχὰς, ὑπὲρ τοὺς τεσσαράκοντα, ὡς λεγεται, ἀπέθανον· τὰ κτήνη ὅλα μέχρις ἐνὸς ἐξέπνευσαν· τὰ δένδρα ἅπαντα καὶ ἰδὼς τὰ τῶν ἐλαιῶν κατεμαράνθησαν· κτηματῖαι τινὲς ἐξαίφνης ἑαυτοὺς δυστυχεῖς κατιδόντες ἠτύχησαν· ἕτεροι τῶν φρενῶν οἱ τάλαντες ἀπεξενώθησαν. Ἡ ζημία ἐν γένει τῆς Νήσου εἰς πολλὰ ἀνήλθε λίρων ἑκατομμύρια!

Ὡ πόσον πλὴν αἱ βουλαὶ τοῦ Ὑψίστου εἰσὶν ἀληθῶς ἀνεξερεύνητοι! Ἡ καταστροφή τῶν ἐλαιῶνων αὕτη αἰτία ἀφ' ἑτέρου ἐγένετο, ὅπως ἀναπτυχθῇ τὸ σπαργανῶδες μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐμπόριον τῆς Νήσου· διότι τῶν κατοίκων πολλοὶ τῶν προτέρων τοῦ καρποῦ τούτου προσόδων ἐξαίφνης στερηθέντες, ἠναγκάσθησαν ἐκόντες ἄκοντες νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὰ τοῦ ἐμπορίου, ὅπερ καὶ τοὺς ἄλλους, ὡς γνωστόν, εὐτυχεῖ καὶ τὰς κοινωνίας ζωηροτέρας καθίστησιν· ἐντεῦθεν δὲ καὶ οἱ εἰς τὰ διάφορα ἤδη μέρη ἐμπορικοὶ τῶν Λεσβίων οἴκοι, ὡς καὶ ἡ ἐν τῇ Νήσῳ ὑπάρχουσα ἐμπορικὴ ἀνάπτυξις· ἐνῶ τὰ ἐλαιόδενδρα περὶ τὰς ρίζας αὐτῶν μετὰ τινα καιρὸν καὶ αὖθις ἀνα-

ελαστήσαντο, εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν πρὸ πολλοῦ περιήλθον κατάστασιν.

Ἡ δὲ τοῦ σεισμοῦ φρικωδεστάτη καταστροφή ἤρξατο τὴν 23ην Φεβρουαρίου, ὥραν 6ην μ. μ. τοῦ 1867. Οὐδεμία ὑπόγειος βοή, οὐδὲ κρότος προηγέθη αὐτῆς· μόνον ὁ ἀήρ ἦτο κατὰ τι βαρὺς· περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐκλονίσθη ἡ γῆ σφοδρότατα· ὅσοι εὐρέθησαν εἰς τὰς ὁδοὺς ἐρρίφθησαν βιαίως κατὰ γῆς. Αἱ ὀροφαὶ καὶ τὰ ἔωματα τῶν οἰκιῶν διερρίγησαν, καὶ μετ' ὀλίγον κατέπεσον καὶ αὐταὶ οἱ οἰκίαι· ὀλίγοι ἄνθρωποι ἔλαβον καιρὸν νὰ σωθῶσιν· οἱ δὲ διασωθέντες παρέυρέθησαν τότε εἰς θέαμα τοῦ ὁποίου ἡ φρικαλέα αἴσθησις οὐδέποτε θέλει ἐξαλειφθῆ ἐκ τῆς μνήμης αὐτῶν. Ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους εἶδον τὴν γῆν ἅπασαν σειομένην μετὰ τιναγμῶν ἐπαγόντων σκοτοδινίασιν, ἔπειτα κρότους φοβεροῦς, συγκρούσεις φρικαλέας, καὶ τέλος ἀναβάσεις καὶ καταβάσεις τοῦ ἐδάφους, αἵτινες οὐδὲν σχεδὸν ἄφησαν ὄρθιον. Ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐπανήρχοντο οἱ σεισμοὶ ἐπὶ μῆνας σχεδὸν συχνάκις.

Ἐν τῇ πόλει τῆς Μιτυλήνης αἱ πλεῖσται σχεδὸν οἰκίαι κατεστράφησαν· οἱ ἐπιζήσαντες αὐτόθι κατεγίνοντο ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας νὰ εὕρωσιν ὑπὸ τὰ ἐρείπια ἢ συγγενῆ ἢ φίλον ἀφανισθέντα (α). Δυστυχῶς ὅμως οἱ ἀνευρισχόμενοι ἦσαν νεκροὶ φρικαλέως ἠχρωτηριασμένοι, ἢ σώματα καιρίως τετραυματισμένα· εἰς τὰ χωρία ἢ συμφορὰ ἦν ἐπίσης μεγίστη Αἱ μεγάλαι τῆς Νήσου Κωμοπόλεις Καλλονῆ, Ἀγία Παρασκευῆ, Πέτρα, Μόλυθος, κλπ. ἀπὸ κοινοῦ κατέρρευσαν. Ὁ Κολομηρᾶδος γενικῶς ἐξεφανίσθη. Ὁ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων ἐν Μιτυ-

---

(α) Τραγικωτάτην λίαν παριστώσι τὴν θέσιν τοῦ ἀξιοτίμου Κυρ. Παναγ. Βασιλείου τότε, ὃς, τὰ δύο ἄρρενα ἀγαπητὰ αὐτοῦ τέκνα διὰ μιᾶς ἀπολέσας, φρενῆρης ὁ τάλας ἔνθεν κακῆθεν περιήρχετο, γράζων ἐπὶ ματαίῳ αὐτά.

λήνη και τοῖς λοιποῖς τῶν Νήσων Μέρει υπολογίζεται τῶν μὲν πληγωμένων εἰς 600, τῶν δὲ φονευθέντων εἰς οὐχὶ ὀλιγωτέρους τῶν 500.

Ἄμα ἠκούσθη ἡ λυπηρὰ εἰδήσις τοῦ δυστυχήματος πρώτον ἔσπευσεν εἰς τὴν Νῆσον τὸ Γαλλικὸν ἀτμόπλοιο « Προμηθεύς » κατόπιν ἔφθασε μετὰ τῶν ἀναγκαίων βοηθημάτων ἡ Πρωσσικὴ κανονιοφόρος « Ἀστραπή », ἥτις τὴν αὔριον ἀνεχώρησε φέρουσα εἰς Σμύρνην ὅσους ἠδύνατο ἐπιβάτας.

Αἱ ἐκ τοῦ φρικώδους καὶ καταστρεπτικωτάτου τούτου σεισμοῦ ἐπελθοῦσαι τῇ Λέσβῳ καταστροφαὶ τοῦς πάντας, εἶναι ἀληθές, συνεκίνησεν ὅθεν ἀμέσως συνέδρευσαν συνεισφοραὶ πανταχόθεν· Κυθωνεῖς, Περγαμηνοὶ, Μοσχονησιῶται, Σμυρναῖοι, Κωνσταντινουπολίται κλπ. γενναίως ἐπέμψαν βοηθείας ἀνακουφίσασας προσαίρως τὴν δεινὴν καὶ ἀθλίαν τῆς Νήσου κατάστασιν· ὁ τότε ἐν Μιτυλήνῃ ὑποπρόξενος τῆς Ἑλλάδος Κ. Ι. Παπακωστόπουλος, συγκινηθεὶς μεγάλως ἐκ τῆς ἐπελθούσης συμφορᾶς ἐτηλεγράφησεν ἀμέσως εἰς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν, ἥτις ἔσπευσε δι' ἐκτάκτου ἀτμοπλοίου « ἡ Σαλαμηνία » νὰ στείλῃ ὑπὲρ τοῦς χιλίους σάκκους ἀλεύρου διανεμηθέντας πρὸς τοῦς παθόντας τῆς Μιτυλήνης καὶ τῶν περὶ ἑαυτῶν χωρίων. Ἡ δὲ σεβαστὴ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις, ἅμα μαθούσα τὸ συμβάν, ἔσπευσε νὰ πέμψῃ δι' ἐκτάκτων ἀτμοπλοίων ἅπαντα τὰ χρειώδη ἐν ἀφθονίᾳ. Καὶ ἡ Α. Μ. δὲ ὁ τρισέβαστος ἡμῶν Ἀναξ ἐν τῇ πατρικῇ αὐτοῦ μερίμνῃ ὑπὲρ τῶν παθόντων, ἠδύοχησε νὰ πέμψῃ τὸν ἀρχίατρον Αὐτοῦ Μάρκον Πατᾶν, ὅστις ἀκάματον ἀληθῶς κατέβαλε δραστηριότητα πρὸς περιθαλψὴν τῶν παθόντων.

ΠΕΡΙΚΟΠΗ

ΕΚ ΣΠΟΥΔΑΙΑΣ ΤΙΝΟΣ ΠΕΡΙ ΛΕΣΒΟΥ ΕΚΘΕΣΕΩΣ

γραφείσης ἀμέσως μετὰ τὸν σεισμόν τοῦ 1867.

Ἡ Λέσβος ἥτις παρέχει τῷ φιλολόγῳ ἄφθονον ὕλην διὰ τοὺς πολλοὺς αὐτῆς συγγραφεῖς τῆς παλαιᾶς καὶ νεωτέρας φιλολογίας, ἥτις τέρπει συνάμα καὶ λυπεῖ τὸν ἱστορικὸν διὰ τὸ ποικίλον τῆς ἱστορίας τῆς, ἥτις ἐγένετο τὸ ἔρμαιον τῶν αἰσχροκερδῶν ἕνεκα τοῦ φυσικοῦ αὐτῆς πλούτου, παρέχει ἐπίσης ταῖς φυσικοῖς ἱστορικοῖς καὶ ἰατροῖς πολλά ἄξια παρατηρήσεως καὶ ἐξετασεως, διὰ τὸ περπινὸν αὐτῆς κλίμα καὶ διὰ τὰ πολλὰ καὶ ἀφθονα θερμὰ ὕδατα, ἐξ ὧν ἄλλα μὲν παρημέληνται, ἄλλα δὲ εἰς ἱαματικὴν χρῆσιν ἐφηροσόθησαν καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους ὡς τὰ τῆς Πύρρας, Ἐλαιοφόρου κλπ., καθὼς καὶ τὴν σήμερον, ὡς τὰ τῆς Θερμῆς, Λεσβορίου, Γέρας, Μολύβου κλπ.

Τὰ ὕδατα ταῦτα ρέοντα καὶ ἀναβρύνοντα ἐκ διαφορῶν στομίων ἢ ὀπῶν κρατηροειδῶν, πλησίον καὶ μακρὰν τοῦ αἰγιαλοῦ εὐρισκομένων, ἀποδεικνύσι τὴν πλουτωνικὴν δύναμιν ἥτις πολλάκις ἔτεισεν, ἐκλόνησε καὶ διέρρηξε τὸ ἔδαφος αὐτῆς, καὶ κατὰ τὸν Στράβωνα ἐχώρισεν ἀπὸ τὴν ἀπέναντι μεγάλην Ξηράν.

Οὐχὶ ἔλαττον τῶν θερμῶν πηγῶν παριστάνει καὶ ἡ ἡφαιστιογενὴς κατάστασις πολλῶν λόφων, κοιλάδων, καὶ ἰσως ὀρέων τῆς νήτου, τὴν καὶ βεβοίαν ἐκρηξιν ἡφαιστίου κρατήρος ἢ καὶ κρατήρων. Ἡ πρὸ 2100 περίπου ἐτῶν καταστραφεῖσα πόλις Ἀρίσθη, νῦν Παλαιόκαστρον, κειμένη εἰς τὸν μυχὸν τῆς πεδιάδος Καλλονῆς καὶ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ἴσσης, ἢ κατὰ μέρος καταστραφεῖσα καὶ καταποντισθεῖσα Πύρρα, παριστάνουσιν ἡμῖν ἤδη ὅ,τι ἤθελε τοῖς μεταγενεστέ-

ροισ παριστάνειν μετὰ 2000 ἔτη ἡ Μιτυλήνη, Ἀχυρῶν, Κολομηδάδος καὶ Ἀφάλων μὴ ἀνιδρυθησόμεναι· καὶ τέλος ἡ ἑξαφάνισις τῆς ἱερᾶς πόλεως Ἀγαμήδης, καὶ ἡ καταβύθισις τῆς νήσου Ἀντίσσης τρανῶς ἀποδεικνῦσιν ὅτι ἡ Λέσβος ὑπέστη μείονας καταστροφάς τῆς παρουσίας, ἣτις ἐστὶν ὁμοία σχεδὸν ταῖς περὶ 112 καὶ 320 ἐτῶν γενομέναις ὑπὸ σεισμοῦ.

• • • • •
"Ὅλα λοιπὸν ταῦτα καὶ οἱ ἀλλεπάλληλοι σεισμοὶ βεβαιούσιν ὅτι τὸ ἤφαιστιον πῦρ ὑπάρχει ἀκμαῖον ὑπὸ τὴν νήσον. Ζητητέον δὲ ποῦ ἀκριβῶς ἢ ὡς ἔγγιστα ὑπάρχει τὸ κέντρον ἢ ἡ ἐστία τοῦ κεκρυμμένου ἤφαιστιου, ποῦ κυρίως διαδραμαματίζεται, ἀνὸς ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἠλεκτρισμός δι' ὁπῆς τινος ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸ πρὸ τοσούτων ἐτῶν ἡμερῶν ἤφαιστιον πῦρ ἢ αὐτὴ ἡ λεγομένη πλουτωνικὴ δύναμις τῶν καυστικῶν ὑλῶν καὶ μετάλλων, καὶ ἀνὸς τοῦ λοιποῦ ἔξωμεν ταχέως ἢ βραδέως ὁμοίους τούτων σεισμούς ἢ καὶ κρατῆρα τινά. Τοῦτο ἐστὶν ἴδιον ἄλλου ἀνδρὸς ἐπιστήμονος· τὸ ἐφ' ἡμῖν λίαν δύσκολον ἐστὶ.

• • • • •

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

ΟΙ ΕΝ ΜΙΤΥΛΗΝΗ.

- Ἡ Α. Μ. ὁ πρ. Ἀλεξανδρείας Κ. Κ. Καλλίνικος Σώμ. 10
Ἡ Α. Σ. ὁ ἄγ. Μιτυλήνης Κ. Κ. Μεθόδιος » 10
Ὁ τοῦ Σ. ἄγ. Μιτυλήνης ἐπίτροπος Ἀρχ. Παρθένιος » 1
Οἱ ΚΚ. Δ. Βερναρδάκης, Χ. Δαίλιος, Γ. Ἀριστείδης, Δ.
Σταυρίδης, Ἰ. Παυλίδης, Κ. Βουρνάζος, Ἀπόστολος Λουκά,
Ζ. Δ. Χ. Ἀλατζί, Π. Ζιρπίνης, Β. Μ. Μπήνος, Μιχ. Πατάζο-
γλους, Β. Π. Κούμπας 4, Ι. Σβίλερινζ, Cesar G. Pinto 2, Π.
Σιφναῖος, Δ. Ταταλιᾶς, Ἀθ. Σημανδέρης, Κ. Α. Κανδαρτζής,
Π. Μητρέλιας, Γ. Μαγουλή, Λουκάς Α. Λουκά, Δ. Θεοδωρίδης
ἰατρός 3, Δ. Ψακῆς, Εὐ. Βασιλείου, Ζ. Ἰωακήμεογλους, Ἐμ.
Τζανέλης, Δ. Κατζάνης, Θ. Μαρίνου, Β. Δοκάκη, Β. Α. Κον-
δουνῆ, Γ. Μαμουλῆς, Θ. Φωτιάδης, Δ. Καψιμάλης, Δ. Βογζα-
τζής, Χ. Χ. Γιαννάκη, Ἀποστ. Μπαπούρης, Μιχ. Εὐστρατίου,
Φωτ. Ν. Καμβούρης, Α. Α. Πασιούρας, Ι. Π. Μυρογιάννης, Α.
Ἑβδομαδόπουλος, Γ. Ε. Κωστομήρης, Γ. Κωστομυριάδης,
Στρ. Σαρῆ Γιάννη, Δ. Δουκάκης, Ἐμ. Εὐστρατίου, Ἄντων. Κοκ-
κώνης, Παναγ. Μιχαηλίδης, Α. Βασιλειάδης Γ. Τιργιαχίδης,
Α. Μ. Μπαπούρης, Μαρίνος Καμπούρης, Παναγ. Γρημάνης, Κ.
Σαράφης, Δ. Παλαιολόγου, Μ. Α. Κούμπας, Μ. Φωτίου, Σ. Φ.
Σιμωνίδης, Ἄντ. Μ. Μουζάλας, Μιχ. Εὐστρατίου, Μιχ. Χρι-
στοδουλίδης, Γεώργιος Σταματίου, Β. Σιτζάνης, Ι. Ζαννίδης,
Ἡλίας Γ. Λιαδέλης, Ἀδελφοὶ Γ. Φωτίου, Ἀδελφοὶ Κ. Χ.
Ἡλία, Ἀδελφοὶ Ν. Γιανιέλη, Παναγ. Γαχτατζής, Ἄρις. Χαμ-

χούμης, Ι. Ν. Ταλέκου, Α. Β. Μουζάλας, Ἰγνάτιος Θεοδοσιά-
δης, Α. Δ. Κουτρουπής, Γιαννῆκος Β. Βοχλῆ, Δ. Π. Καμπᾶς,
Ν. Π. Μυρογιάννης, Ἄντ. Χλημῆτζας, Παναγῆς Χ. Ἀποστο-
λέλλη, Μ. Φ. Ράλλη, Β. Τουλιάτος, Σ. Χ. Ἀνδρέα 2, Ν. Καλο-
γρίδης, Εὐρ. Χριστοδούλου, Θ. Δουβαλετέλης, Θ. Κ. Φινάλης,
Μ. Χρυσόπουλος, Χαρίλαος Πασιούρας, Ἀχιλ. Χ. Μαλιάκα,
Μ. Χ. Κουτρῆς, Γ. Γρηγοριάδης, Θεοφάνης Πέτρου, Ἰσίδωρος
Σακελαρίου, Κ. Μιχαηλίδης, Σ. Δ. Κουτρουπής, Σ. Ἰγγλιζέλης,
Πλάτων Μαυρικίδης, Δ. Γ. Γρημάνης, Γ. Χ. Ἐρμανουήλ, Γ.
Πρῆμος κλητῆρ τοῦ Ἑλλ. Προξενείου, Φ. Σιμωνίδης, Α. Κ.
Ἀδαλῆς Ι. Κυριακίδης, Εὐστρ. Ἐλευθερίου, Ἄριστ. Ἀνδρε-
άδης, Δ. Κατζακούλης, Π. Καγγάνης, Κ. Βελησάριος, Π.
Πελεκάνος, Π. Καρακούσης, Γιαννῆκος Μακαρονᾶς, Π. Χ. Μα-
λιάκα 2, Π. Γ. Σκαμπαβίας.

Αἰ ἀξιότιμοι Κυρίαί.

Μυρίνη Καρᾶ, Μαρῆ Π. Σκαμπαβία, Μελπ. Καρακούση,
Ἄφροδ. Κουσομύρη.

ΟΙ ΕΝ ΚΑΛΛΟΝΗ.

Ὁ Σεβ. ἄγ. Μηθύμνης Κ. Κ. Παῖσιος Σώμ. 20.

Ὁ τοῦ ἄγ. Μηθύμνης Πρωτοσύγ. Κ. Γαβριήλ, Σταῦρος Ἰατρός, Σ.
Χ. Ράλλης, Ἄρισείδης Ἀντωνιάδης, Ἀντώνιος Ι. Βαλταζῆκος.

ΟΙ ΕΝ ΜΟΔΥΒΩ.

Ιω. Κράλης 3, Δ. Σταυρίδης 2, Ἀριστείδης Κυριακοῦ, Σ.
Δοκάκης Ἰατρός, Κομνηνός Κράλη, Μιχ. Τζάνου.

ΟΙ ΕΝ ΠΕΤΡΑ.

Παναγ. Ἐλευθερίου, Γεώρ. Χ. Νικολάου, Ι. Δούκογλους,
Ἰγνάτιος Χ. Γιαννῆ.

ΟΙ ΕΝ ΒΑΤΟΥΣΗ.

Γ. Γῶγος Ἰατρός 10, Ι. Κοροβήνης 5, Α. Ἰωακείμ 2, Παυ-
λῆς Μαρζέλος 2, Ιω. Α. Παπᾶ 2, Ἀντώνιος Ν. Καναρέλης,
Γ. Ἀζτέρης, Γ. Γαβρηλίδης ἱερεὺς 2, Ιω. Ἐμ. Μαρζέλου 2, Μ.
Γ. Ἰατρόπουλος 2, Ν. Μιχαήλ 2, Χαραλ. Σαραντίδης, Ἰγνάτ.

Παπαδόπουλος, Γ. Πανάγου, Γ. Δημητρίου, Μ. Κ. Πητζώνης,
'Αντωνάκης Σταυρού, Βασίλειος Νικολάου 2, Κ. Γεωργιάδης,
'Ιάκωβος 'Ανασσασιάδης 3, 'Αντώνιος Λουλοδόπουλος 2, Χρῆστος
Πέτρου, 'Εμ. Α. Πλάκα, Π. Χριστοδούλου, Μιχ. Θεολόγου.

Αἰ ἄξιότιμοι Κυρίαι.

Δεσποινού 'Εμ. Τάξη 2, Δεσποινού Ι. Προκοπιάδου 2, Δό-
μνηνα Μ. Ζαφυριάδου 2, 'Ελέγκω Γ. 'Αζτέρη, Καλυψώ Γ. Χιω-
τοπούλου.

ΟΙ ΕΝ ΤΕΛΩΝΙΟΙΣ.

Νικολάκης 'Αντωνίου 2, 'Ιω. Φωτιάδης, Χ. Παλλίδης, Β.
Θεοδώρου, Ι. Χ. Νικολάου, Νικόλ. Καρποζέλης, Θεολογ. Παλ-
λίδης, Θεοφιλ. Παλλίδης, 'Ιω. Παλλίδης, Περικλῆς Σαραντίδης
διδάσκαλος, Γρηγόριος 'Ιεροδιάκονος, Θ. 'Αποστόλου, Βῦαγ-
γελινός Γ. Μωραΐτης, Δομάκης Δαθερνάρης, 'Αλέξανδρος Χ. 'Εμ-
μανουήλ, 'Ιω. Θεοδοσίου, 'Αρτέμης Φωτίου, 'Αντώνιος Μπήγου,
Νικόλαος Κωνσταντίος.

Αἰ ἄξιότιμοι Κυρίαι.

'Αθηνᾶ Πέτρου, Αἰκατερίνη Ράλλη, Παναγιστοῦδα Χ. Παλ-
λίδου, 'Αμερισοῦδα Χ. 'Αντωνῆ, Καταξενούλα Ι. Φωτιάδου,
Χρυσάνθη 'Ιωσήφ, 'Ελένη Γιανήκου.

ΟΙ ΕΝ ΕΡΕΣΣΩ.

'Αχιλλεύς Ι. Κούκκου 3, Γαληνός 'Εμ. Κούκκου 2, 'Αριστεί-
δης 'Εμ. Κούκκου, 'Αντώνιος Ν. Πασαδέλης 2, Δ. Θ. Τζανε-
τίδης, Ι. Βαλάκος Γερμανός 'Ιερεὺς, Βασίλ. Ι. Ζωγράφος, Συ-
μεών Ξενέλης, Μιχ. Σ. Τζανέτου.

ΟΙ ΕΝ ΠΑΡΑΚΟΙΛΙΟΙΣ.

Γεώργιος Βῦαγγελίδης 2, Π. 'Ιατρόπουλος 2, Α. 'Ιατρόπου-
λος, Νικόλαος Σταματιάδης, Βῦαγγ. Χ. Δημητρίου, Μιχαλῆς
Γρηγορίου, 'Εμ. Π. Βεργῆ, Βασίλειος Παναγιώτου, Μιχαλῆς Χ.
Σάββα.

ΟΙ ΕΝ ΑΓΡΑ.

Κλεάνθης 'Αποστολίδης, Λουκᾶς Μ. Σαχτούρης, Χαράλαμ-
4.

πος Γιαζητζής, Ἀριστείδης Γαβριήλ, Ι. Γαβριήλ Ξενοφῶν, Σπύρου, Χαράλαμπος Εὐαγγέλη, Ἀντώνιος Σ. Κατζαπής, Χ. Ιω. Ἐπίτροπος, Παπᾶ Νικόλαος, Νικόλαος Τζακπρέλος, Σταῦρος Μανδήλης, Βασίλειος Ἀχλαδέλης.

ΟΙ ΕΝ ΤΖΟΚΛΛΟΧΩΡΙΩ.

Χ. Καραντζήδης 2, Δημοσθένης Χ. Καραντζήδης, Δ. Καραμήτρος, Χ. Ἠλίας Γεωργίου, Ἠλίας Παπᾶ Μιχαήλ, Ἀνέστης Θεοδοσίου.

ΟΙ ΕΝ ΦΥΛΙΑ.

Γ. Σ. Καραγιαννόπουλος, Ἀντ. Γεωργιάδης, Σταῦρος Δανιηλῶφ, Παπᾶ Ἰωάννης Βατούσιος, Χρυσόστ. ἱεροδιάκονος, Γρ. Κοπαρακάκης, Δούκας Κωνσταντίνου, Χρ. Σ. Ἀναγνωστόπουλος, Δ. Εὐστ. Διβαδόπουλος.

ΟΙ ΕΝ ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥῃ.

Κ. Ὑάκινθος, Χρ. Γ. Βαφιαδής, Γ. Πλάτων, Σ. Γ. Κουσβής, Γ. Νικολαΐδης.

ΟΙ ΕΝ ΦΤΕΡΟΥΝΤᾶ.

Εὐαγγελ. Παππαδόπουλος διδάσκαλος, Γ. Γιαυρής, Παπᾶ Σιδέρας Χίος.

ΟΙ ΕΝ ΧΥΔΕΙΡΟΙΣ.

Βασίλειος Φωτιάδης, Παπᾶ Ἀπόστολος, Παναγιώτης Γεωργίου, Παναγιώτης Χ. διδάσκαλος, Περικλῆς Μιχαλάκη, Ἰωάννης Ἀντωνίου.

ΟΙ ΕΝ ΑΝΕΜΩΤΙᾶ.

Χ. Γεώργιος Χ. Εὐστρατίου, Χ. Ἰγνάτιος Χ. Εὐστρατίου, Παναγ. Μιχαήλ, Χρ. Χ. Γεωργίου, Σ. Μαλιόγλους διδάσκαλος.

Ο! μ α θ η τ α ί.

Γεώργιος Δημητρίου, Παναγ. Ντέλιου, Εὐστράτιος Παρασκευᾶ, Δημήτριος Γεωργίου.

ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΔΕΣ ΛΕΣΒΙΟΙ.

Ἰωάννης Β. Τάξης 30, Ἀπόστολος Γ. Βαφιαδής ἰατρός 10,

Θρασύβουλος Γιάνναρος 20, Βασίλειος Γ. Τάξης 20, Γ. Κάμπερ 2, Ι. Καβιάδης Ιατρός 2, Όδ. Ίάλεμος 2, Π. Γώγος 2, Άβρ. Μαλιάκας 2, Ήλιος Μαλιάκας 2, Ν. Γ. Άγοραστός 2, Γ. Ι. Καψαλίδης 10, Γ. Κορκορής 2, Π. Α. Λαμνής 2, Γ. Γρημάνης 2, Ζ. Παλαιολόγου 5, Έμ. Ι. Μαλικίου 5, Ίωάννης Προκοπιάδης 5, Κωστής Σρατόπουλος 5, Μιχ. Α. Πλάκας 2, Μιχ. Παυλίδης 2, Γρ. Μ. Χανίδης 2, Δημ. Λουκίδης 2, Γεώρ. Οίκονομίδης 2, Π. Οίκονομίδης 2, Κ. Μ. Χιοτόπουλος 2, Παναλής Χ. Πέτρου 2, Μιχ. Γ. Ζαφειριάδης 2, Έμμανουήλ Χαβαράνης 2, Χαράλαμπος Μεταξάς 2, Ίγνάτιος Δ. Στρατέλης 2, Δημήτριος Δοκάκη 2, Μιχαήλ Πήπας 2, Παύλος Άργαλίδης 2, Παύλος Γεωργίου 2, Πανάγος Εύαγγελινού 1, Στρατής Μαλαθρόνης 2, Γρηγ. Καμπέρ 1, Άνδρέας Καρποζέλης 1, Μιλτ. Μ. Χιοτόπουλος 2, Μιχ. Δημ. Παπουτζή 1, Χαράλαμπος Κ. Κατζόνης, Βασίλειος Ριπανέλης, Π. Α. Ριπανέλης, Λουκής Ζαφειρίου, Πανάγος Χ. Ίωάννου 2, Π. Γ. Άζτέρης 1, Μιχ. Ν. Πασιάκος, Άλ. Δ. Παπαδόπουλος, Δ. Κάπας, Ίγνάτιος Γ. Κατζονίδης, Θεμιστοκλής Στρατόπουλος, Ίγνάτιος Στρατόπουλος, Εύαγγελινός Δ. Παπουτζή, Β. Γ. Ψώμος, Ι. Μανολέλης, Χ. Γ. Καπᾶς, Δοκ. Μαρζέλου, Στυλιανός Γ. Κατζονίδη, Παχαράκης Μιχαήλ, Μημῆκος Γρ. Ίατρόπουλος, Ίωάννης Έμ. Βογρούκος, Ίωάννης Έμ. Πιτζόνης, Ίωάννης Άντ. Πιτζόνης, Χαράλαμπος Ντελπολάνης, Δ. Ι. Κόβρας, Μάστρος Ν. Χρηστοφίδης, Ίωάννης Βαγιού, Λουκάς Ζαφειρίδης, Μαλής Σπύρου Ζανέτου, Άντώνιος Μ. Ζανέτος, Π. Παλαιολόγος, Άριστείδης Στεργέλη, Γεώργιος Ροσόπουλος, Ήλιος Χ. Κρασαᾶ, Νικόλαος Χ. Κρασαᾶ, Γεώργιος Σαρακοστινός, Εύστράτιος Κωνσταντίνου, Άριστείδης Χαβαράνης, Γεώργιος Λουκίδης, Σωκράτης Άνδρέα, Α. Κ. Άράπογλους, Γ. Ζίννου Κουρκουής, Εύαnthία Ζ. Κουρκουρή, Α. Αλεξάνδρου, Ι. Δ. Πραϊδης, Τιμολέων Γ. Πάππης 2, Κ. Π. Έμμανουήλ, Άναστάσιος Νικολάου, Στέφανος Λογαρίδης, Βασίλ. Χαρασιός, Μηνᾶς Γ. Άσήκης, Μιχ. Α. Βαρδί, Μ. Νικολαΐδης Χωλλού, Δημήτριος Φραντζή, Ζαννέτος Θεοχαρίδης, Γεώργιος Ράλλη, Θεοδοσίος Σόπα, Βασίλειος Γ. Κάλφα, Γεώρ-

γιος Ν. Χαβαράνης, Ἐμμανουήλ Ι. Κόβρα, Ἰωάνν. Ἐμμανουήλ, Μιχ. Θεοφράστου Ζαννέτου, Ἀντώνιος Χ. Σταυρῆ, Θεμιστοκλ. Χ. Σταυρῆ, Νικόλαος Ἰωάννου, Νικόλαος Ἰατρόπουλος, Ἰω. Βαγιού, Δ. Α. Ταβερνάρης 2, Νικόλαος Νυντελῆ Ὀλάνη, Βασίλειος Καλωνιατέλη, Μανόλης Εὐστρατίου, Γεώρ. Ι. Πλωμαρίτης, Δημήτριος Καραγεώργη, Γεώργιος Δ. Δαφνολέλη.

Ὁ Σ. ἄγ. Νισσάβης Κ. Κ. Ἰγνάτιος Λέσβιος Σώμ. 10.

ΟΙ ΑΥΤΟΘΙ ΦΙΛΟΜΟΥΣΟΙ ΞΕΝΟΙ.

Μ. Ν. Θαλασσινός, Χίος, Κωνσταντίνος Λοτζου, Γεώργιος Ἠλίας Κρής, Ἀχιλλεὺς Στεφάνου ἐκ Βώλου, Λουρεντζος Γ. Κουμαριανός ἐξ Ἄνδρου, Β. Ἀλεξιάδης ἐκ Χάσκιοῦ, Γ. Κ. Μωυσιάδης.

ΟΙ ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ.

Ἰωσήφ Φωτιάδης 10, Γρηγόριος Βασιλακάκης 5, Μιχ. Χ. Δούκα 5, Ἰωσήφ Οἰκονομίδης 5, Γ. Εὐστρατιάδης 5, Δ. Γ. Βασιλακάκης 3, Δ. Γ. Βουγιούκας 5, Γ. Κοροθήνης 5, Μιχ. Σαραντίδης 5, Θθ. Φωτιάδης 5, Χρυσόστ. Παυλίδης 5, Γ. Μαλαμᾶς 2, Ἰω. Γιαλούρης 1, Γ. Νικολάου Γρασματοζῆς, Δ. Ν. Χρυστόφα, Ἀν. Κασιμάτης, Σοφοκλῆς Μαλίδης, Νικολ. Δανιήλ, Πέτρος Μισρλίδης, Εὐστρ. Ἐλευθεριάδης, Π. Γ. Πλάτων, Ἀλέξανδρος Κοκκίωνης, Πέτρος Δεσήπρης, Ἀλεξ. Κοκκοναμίδης, Ζαχ. Βαζιλάκης, Ἀντ. Βορέας, Μιχ. Τζιγκρίδης, Ἰω. Μεϊμαρίδης, Ἐμ. Παπαδόπουλος 3, Ἰωάννης Καλφαδόπουλος Βατούσιος 5, Κ. Βαρβέρογλους, Μ. Γαβριηλίδης, Ι. Δ. Τζιρονίκος, Χ. Μακρόπουλος, Ἰω. Κυριακίδης, Μ. Κουμνηνός, Γ. Δημητρίου, Κ. Κυπριάδης, Γεώργιος Φιλούκατζης, Ι. Σ. Ἀθανασιάδης, Π. Α. Σουριώτης, Γ. Ι. Π., Γεώργιος Παντόπουλος, Ι. Ἰωαννίδης, Δ. Κωνσταντίνου, Μ. Ἀντωνίου, Δ. Βαρδαξόγλους, Λεωνίδας Παπαδόπουλος, Π. Ψάλτης, Θεόδωρος Γ. Ψάλτης, Γεώργιος Π. Καμινάκης, Χρῆστος Δημητριάδης, Ἀριστείδης Ἀλεξίου, Νικόλαος Δημητριάδης, Ἀλέξανδρος Σπυρόπουλος, Δημήτριος Ζαφειριάδης, Ἀνδρέας Γεωργιάδης, Δημ. Χ. Δούκα, Γ. Ε. Λουκέλης, Νικόλαος Χ. Ἰωάννου, Γρηγόριος Ἀναγνωστόπουλος,

Ἀναγνώστης Ἀντωνίου, Παναγιώτης Χ. Ἰωάννου, Χρῆστος Ζαφειρίου, Γρηγόρ. Δημητρίου, Ι. Νικολάου,

ΟΙ ΕΝ ΜΑΓΝΗΣΙΑ.

Χ. Δημήτρης Χ. Γαβριήλ, Παπᾶ Γαβριήλ πρωτοψάλτης, Δημήτριος Ψάλτης, Ἀντ. Π. Σταυρινοῦ, Ἠλίας Ἀντωνίου, Χρῆστος Κράλη, Εὐάγγελος Βενάρδος, Χρῆστος Παπαδόπουλος, Γεώργιος Ταβερνάρης, Ἀντ. Ἰω. Παπάζογλους, Δ. Ἰω. Παπάζογλους, Ἰγ. Ἰω. Παπάζογλους, Παῦλος Γαβριήλ, Γεώρ. Σοβατζόγλους, Ἰγνάτιος Κερεστετζῆς, Εὐαγγελινὸς Σαρόγλους, Νικόλαος Σαριγιάννης, Κυριάκος Σοφταδόπουλος, Ἐμ. Σοφταδόπουλος, Κωστ. Ἐμ. Κερεστετζῆς, Γρηγόριος Καραγιάννης, Θεόδωρος Μ. Κερεστετζῆς, Β. Θ. Πετράς, Νικολ. Φωτιάδης, Δαμιανὸς Κερεστετζῆς, Ἀντώνιος Πεζός, Γεώργιος Σ. Βακάλης, Νικόλ. Δ. Μυλωνᾶς, Μιχ. Η. Μιτυληναῖος, Κωστ. Δ. Ταβερνάρης, Εὐστρ. Κιλαϊδίτης, Ἠλ. Σκραπελίτης, Ἀθανάσιος Χ. Γεωργίου, Γρηγ. Ν. Καπουρέλης, Νικόλαος Ζαχαροπλάστης, Ι. Μ. Παπαδέλος, Γεώργιος Γιγιτζῆς, Ἀργ. Καραποστολίδης, Σταῦρος Λουκᾶ, Δημ. Χ. Παρασκευᾶ, Ἠλίας Σοβατζῆς, Δημ. Καραμανόλης, Ἰω. Χριστόφ.

ΟΙ ΕΝ ΚΑΣΑΜΠΑ.

Α. Λεοντίδης, Μουράτιος Σωτηρίου, Ι. Βράσκος, Α. Δ. Σουλιᾶδης, Χαρ. Εὐστρατίου, Ἰω. Πολίτης, Φιλ. Χαραλάμπους, Εὐστρ. Ξενοδόχος, Σταμάτιος Τυπάλδος, Στυλ. Κουλελόγλους, Δημ. Ζαφειρίδης, Ἰω. Κουρεὺς, Μιχ. Δουτζόγλους, Γ. Δρανίσας, Ἠλ. Ἀντωνίου, Κωνστ. Σαράτζης, Ι. Γ. Τζανετάκης, Ἐμ. Ἀθανασίου, Ο. Προδρομίδης, Α. Συμεωνίδης, Γ. Διαμαντόπουλος, Ν. Παναγιωτιᾶδης, Ν. Ἀναγνωστόπουλος, Παναγῆς Σταυρόπουλος, Κωστῆς Ἰωάννου, Μιχ. Σταύρου, Μουράτιος Διαμαντόπουλος, Χ. Ἰορδάνης.

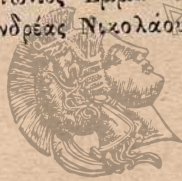
ΟΙ ΕΝ ΑΔΡΑΜΗΤΕΙΩ.

Γ. Μ. Κέπετζη, Ἰστρατ. Καρατάσος, Ν. Σ. Σαλαδέλης, Ἠ. Παρπαγιάννης, Κλεάνθης Καμητζός, Σταῦρος Ν. Σιδηριώτης, Γεώργιος Σαράντου, Βασίλειος Περιδης, Εὐαγγέλης Πατζό-

πουλος, Γεώργιος Κασικάλης, Κ. Καρά 'Ελευθερίου, Ε. Σαρῆ
Μαλῆ, Π. Κ. Μειμάρ, Πανταζῆς Σάββα, 'Ιω. Δημητρίου, Γεώργ.
'Αταλίδης, Γεώργ. Σεβαδόπουλος, 'Αθαν. Δαδιώτης, 'Αριστ.
'Ιατροῦ, 'Ελευθ. Μουριλέλης, Νικόλ. Δ. Χιοτέλης, Κυριάκος
Καπὰ Μαλῆ, Δημήτριος Παρῆ, Κωνσταντῖνος Φραγγούλης, Εὐ-
στράτιος Σπύρου, 'Ιω. Παπαδόπουλος, Κωνστ. Δημητριάδης,
Δανιὴλ Δ. Παπᾶς. Θεόφιλος 'Αθανασίου, Στυλιανὸς Χαβιαρίδης.

ΟΙ ΕΝ ΝΕΑΙΣ ΦΩΚΑΙΣ.

Συμεὼν Οἰκονομίδης, Κωνστ. Π. Μακαρίου, Εὐστρατ. Δημη-
τρίου, 'Ιω. 'Αθανασίου, 'Ιω. Σταματίου, Γρηγορ. 'Ιωαννίδης,
Θεοδόσιος Βαγιῶ, 'Αντώνιος 'Εμμανουήλ, Δημ. Νικολῆς, Θεό-
δωρος 'Αναστασίου, 'Ανδρέας Νικολάου.

Ζητοῦμεν συγγνώμην παρὰ τῶν λοιπῶν ἀξιοτίμων συνδρο-
μητῶν, ὧν τὰ ὀνόματα δὲν κατεχωρήθησαν, ἕνεκα τῆς τῶν
ἀγγελιῶν βραδύτητος.

Τὴν διόρθωσιν τῶν παρρημάτων ἐπαρίνομεν εἰς τὴν ἐπιεί-
κειαν τοῦ ἀναγνώστου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023262

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Εὐρίσκειται παρὰ τῷ ἐκδότῃ,
καὶ τιμᾶται 111 τοῦ ἀργυροῦ μεδζιδιέ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

